

KÅPAN
PENSIONER
FÖR STATLIGT ANSTÄLLDA

ÅRSREDOVISNING

2021

Innehåll

År 2021 i korthet	3
Förvaltningsberättelse	4
Finansiell rapport	13
Femårsöversikt	14
Resultaträkning	15
Balansräkning	16
Rapport över förändring av eget kapital	17
Noter	18
Revisionsberättelse	35
Fullmäktige, styrelse och revisorer	38

Det här är Kåpan Pensioner

Kåpan tjänstepensionsförening förvaltar premiebestämda pensioner för statligt anställda. Föreningen erbjuder traditionell pensionsförsäkring med garanterad värdeutveckling till lägsta möjliga kostnad. Föreningen fördelar sitt överskott från förvaltningen via en månadsvis återbäringsränta.

De försäkringsprodukter som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Valbar, Kåpan Extra och Kåpan Flex. Samtliga försäk-

ringar är delar i pensionsavtalet PA 16 på det statliga avtalsområdet och för att bli medlem i föreningen krävs att person omfattas av avtalet.

Föreningens målsättning är en långsiktigt bra avkastning inom ramen för ett balanserat risktagande och hållbar förvaltning som ger möjligheten att kunna betala ut en god nivå på medlemmarnas pension från föreningen.

År 2021 i korthet

- Förvaltad kapital ökade med 23 590 miljoner kronor till 136 690 (113 100) miljoner kronor.
- Totalt inbetalade premier var 6 296 (5 978) miljoner kronor.
- Sammantaget uppgick utbetalade pensioner till 3 247 (3 159) miljoner kronor.
- Den sammantagna avkastningen på förvaltad kapital var positiv och uppgick till 18,4 (5,3) procent.
- Konsolideringsgraden var vid årsskiftet 100 procent.
- Solvensgraden förstärktes under året från 183 procent till 229 procent. Förstärkningen är främst beroende av en god avkastning på investeringarna under året.
- De administrativa kostnaderna har fortsatt vara på en låg nivå och uppgick till 0,06 (0,06) procent i relation till förvaltad kapital.
- Föreningen har sedan den 1 januari 2017 en generationsbaserad riskfördelnings- och återbäringsmodell. Återbärning fördelas månadsvis i efterskott uppdelat på fyra olika generationsgrupper med olika risknivå i investeringarna. Den under år 2021 fördelade återbäringsräntan uppgick till:

23,2 % för åldersgruppen yngre än 40 år	(6,6 %)
22,1 % för åldersgruppen 40 – 49 år	(5,8 %)
17,5 % för åldersgruppen 50 – 59 år	(5,2 %)
13,8 % för åldersgruppen över 60 år	(4,5 %)
- Styrelsen beslutade under året att göra om generationsmodellen genom att slå ihop de två yngre grupperna och förskjuta åldersgränserna med fem år. Förändringen genomfördes per den 1 januari 2022. Gruppindelning ser efter förändringen ut enligt följande:
 - åldersgruppen yngre än 55 år
 - åldersgruppen mellan 55 – 64 år
 - åldersgruppen över 65 år
- Fullmäktige beslutade under året att ändra i stadgarerna och införa möjligheten att tillhandahålla medlemmarna en ny valbar produkt - Kåpan Aktieval. Valet sker i valcentralen och innebär att kapitalet enbart placeras i föreningens aktieinvesteringar. Kåpan Aktieval planeras att lanseras 1 april 2022 och får samma låga avgift som övriga försäkringar.
- Inriktningen på föreningens investeringar är att löpande förstärka arbetet med placeringar i företag med hög ranking inom områdena miljö- och socialt ansvarstagande samt har en god nivå på företagsstyrning. En separat hållbarhetsredovisning som fördjupar informationen om föreningens hållbarhetsarbete och kompletterar årsredovisningen finns tillgänglig på [kapan.se](https://www.kapan.se).

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Kåpan tjänstepensionsförening, org. nr. 816400-4114, får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 2021.

Verksamhet

Kåpan tjänstepensionsförening grundades 1992 av parterna på det statliga avtalsområdet. Föreningen förvaltar och utbetalar pensionsmedel för anställda som omfattas av pensionsavtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer OFR/S, P och O, Saco-S och Seko. Verksamheten utgörs av traditionell pensionsförsäkring med en garanterad ränta på inbetalade premier och en fördelning av överskott från förvaltningen via återbäringsränta.

De försäkringsprodukter som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Valbar, Kåpan Extra och Kåpan Flex. Samtliga dessa försäkringar är delar i pensionsavtalet PA 16 på det statliga avtalsområdet och för att bli medlem i föreningen krävs att person omfattas av avtalet. Från april 2022 kommer även produkten Kåpan Aktieval erbjudas som en valbar produkt i valcentralen.

Föreningen fick den 21 december 2020 tillstånd av Finansinspektionen att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Beslutet gällde från den 1 januari 2021. Beslutet innebar bland annat att föreningen bytte firmanamn till Kåpan tjänstepensionsförening och fortsättningsvis är registrerad hos Bolagsverket istället för hos Finansinspektionen. Föreningens stadgar finns tillgängliga på kapan.se.

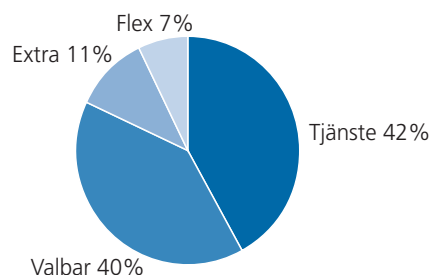
Föreningens kortnamn är Kåpan Pensioner. Föreningen har även registrerat ett namn på främmande språk hos Bolagsverket, Kåpan Government Employees Pension Fund.

Den avgivna redovisningen avser verksamhetsåret fram till den 31 december 2021 och är upprättad enligt det nya regelverket som trädde i kraft den 1 januari 2021.

Femårsöversikt inbetalade premier (Mkr)

Kategori	2021	2020	2019	2018	2017
Kåpan Tjänste	2 670	2 550	2 415	2 358	2 274
Kåpan Extra	674	695	668	633	710
Kåpan Valbar	2 542	2 398	2 242	2 120	2 119
Kåpan Flex	410	335	260	179	262
Totalt	6 296	5 585	5 290	5 365	4 381

Fördelning av premier

Medlemmar

Föreningen fördelar samtlig nettoavkastning på investeringarna efter avdrag för kostnader och avkastningsskatt tillbaka till medlemmarna i form av förändring av pensionskapital eller utbetald pension. Det totala antalet medlemmar uppgår till över 850 000 personer.

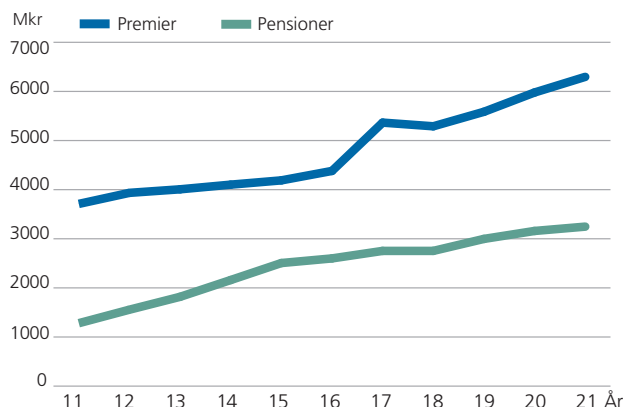
Försäkringspremier

Föreningen förvaltar de premier som arbetsgivaren har betalat in för de anställdas räkning enligt gällande kollektivavtal och de premier som medlemmarna under tidigare år själva valt att betala in och placera i Kåpan Plus för att komplettera sin tjänstepension.

Pensionsutbetalningar

Under året utbetalades 3 247 (3 159) miljoner kronor, varav 1 284 (1 218) miljoner kronor utgjorde återbärning utöver den garanterade räntan på kapitalet.

Utveckling av inbetalade premier och utbetalade pensioner

För samtliga av föreningens försäkringar är livslång utbetalning det förvalda alternativet sedan den 1 oktober 2020. Inom ramen för varje försäkring och villkoren i försäkringen gällande pensionsavtal kan medlemmarna välja en temporär utbetalning.

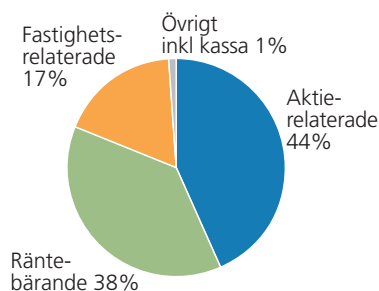
Riktlinjer för förvaltningen av placerade medel

De av styrelsen beslutade investeringsriktlinjerna innebär att föreningens tillgångar, inklusive återbäringsmedel, ska vara placerade så att de ger en god avkastning inom ramen för en ansvarsfull och hållbar förvaltning och ett balanserat risktagande.

Fördelningen av tillgångarnas marknadsvärde ska enligt riktlinjerna, som senast beslutades av styrelsen i december 2020, ligga inom följande intervaller:

- Aktier eller aktierelaterade tillgångsslag till lägst 25 procent och högst 45 procent.
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper till lägst 40 procent och högst 70 procent.
- Fastighetsrelaterade investeringar till lägst 5 procent och högst 20 procent.

Placering av föreningens tillgångar vid årsskiftet

Den utestående valutarisken får enligt den beslutade policyn inte överstiga 20 procent av totala tillgångar. Vid årsskiftet uppgick den utestående valutarisken till 18 (15) procent av tillgångarnas värde och därmed var 48 (54) procent av tillgångarna i utländsk valuta säkrade.

Styrelsen har beslutat att per den 1 januari 2022 justera i fördelningen mellan tillgångarna aktier och obligationer. Beslutet innebär att gränserna för aktierelaterade investeringar sätts till lägst 30 procent och högst 50 procent och gränserna för ränterelaterade investeringar sätts till lägst 35 procent och högst 65 procent.

Styrelsens beslut baserar sig på de förändringar som görs i generationsmodellen och utifrån föreningens stabila ekonomiska ställning. Förvaltningen ska bedrivas med samma långsiktiga inriktning som tidigare år. En fördjupad redogö-

relse för föreningens sammantagna utestående risker finns i not 2 i denna årsredovisning. Investeringsriktlinjerna finns publicerade i sin helhet på kpan.se.

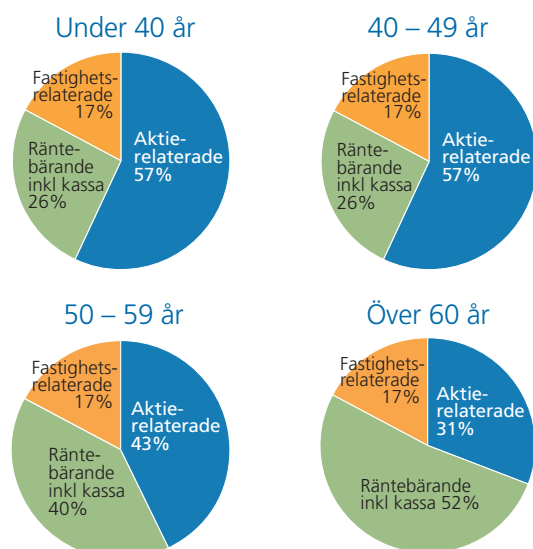
Generationsbaserad riskfördelnings- och återbäringsmodell

Föreningens medlemmar är uppdelade i olika åldersgrupper, ett så kallat generationssparande. Den som är ung och har lång tid kvar till pension ges en högre risk i sitt sparande för att få möjlighet till en högre avkastning. Motivet är att placeringar med mer risk förväntas över tid ge en högre avkastning än mer stabila placeringar, men värdeutvecklingen kan baserat på historiska erfarenheter även vara betydligt mer osäker och negativ under långa perioder. Inriktningen är att risken i sparande successivt ska minska i takt med att tidpunkten för utbetalning av pension närmar sig och att de äldre åldersgrupperna ges en högre stabilitet i sitt sparande och en mer förutsägbar nivå på förväntade pensionsutbetalningar.

Fördelningen av risknivån mellan åldersgrupperna baseras på kontributionsprincipen. Kontributionsprincipen syftar till att säkerställa att ett försäkringsföretag fördelar överskott på ett balanserat sätt mellan olika grupper av försäkringstagare. Fördelningen av överskott bör i största möjliga utsträckning bygga på hur olika grupper av försäkringar bidrar med riskkapital till verksamheten och vilket utrymme dessa försäkringar skapar för möjligheten att skapa ett överskott.

För föreningen gäller att de premier som inbetalas av yngre medlemmar har en längre tid kvar till utbetalning och därmed skapar ett utrymme för mer riskfyllda placeringar.

Fördelning av investeringar för respektive åldersgrupp i de tre olika tillgångsslagen

Föreningens äldre medlemmar har i regel en hög andel garanterat kapital och ett mindre överskott till förfogande för placeringar med högre risknivå. Sammantaget innebär uppdelningen i olika generationsgrupper att föreningen bättre kan uppfylla kontributionsprincipen och samtidigt långsiktigt öka nivån på utbetalda pensioner. Modellen ger även en ökad stabilitet i värdeutvecklingen för den äldre gruppen.

De olika ålderskategorierna får olika andel av föreningens investeringar inom de tre huvudsakliga investeringsområdena, aktier, obligationer och fastigheter inom ramen för de av styrelsen beslutade investeringsriktlinjer.

Styrelsen beslutade under året att göra om generationsmodellen genom att slå ihop de två yngre grupperna och förskjuta åldersgränserna med fem år. Förändringen genomfördes per den 1 januari 2022. En anpassning av placeringarna till förändringen har gjorts under andra halvåret 2021. Gruppindelning ser efter förändringen ut enligt följande:

- åldersgruppen yngre än 55 år
- åldersgruppen mellan 55 – 64 år
- åldersgruppen över 65 år

Alla medlemmar investerar i samma tillgångar och underliggande värdepapper. Det är endast andelen av respektive tillgångsslag som varierar mellan de olika generationsportföljerna.

Hållbarhet – långsiktigt ansvarsfull förvaltning

Föreningens mål är att leverera en långsiktigt stabil pension till dig som sparare till lägsta möjliga kostnad, samtidigt är det viktigt att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i samhället. För att göra det tar föreningen hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter i verksamhet och i investeringarna. Föreningens hållbarhetsarbete presenteras i en separat hållbarhetsredovisning som finns tillgänglig på kapan.se. Här följer en kort sammanfattning.

Arbetet med en långsiktigt ansvarsfull och hållbar förvaltning utgår från föreningens hållbarhetspolicy och investeringsriktlinjer. Investeringarna görs med utgångspunkt i de etiska normer och principer som har en bred förankring i det svenska samhället och som utgår från beslut fattade av Sveriges riksdag och regering. Föreningens process för hållbarhetsarbetet i investeringsverksamheten innebär i korthet att föreningen:

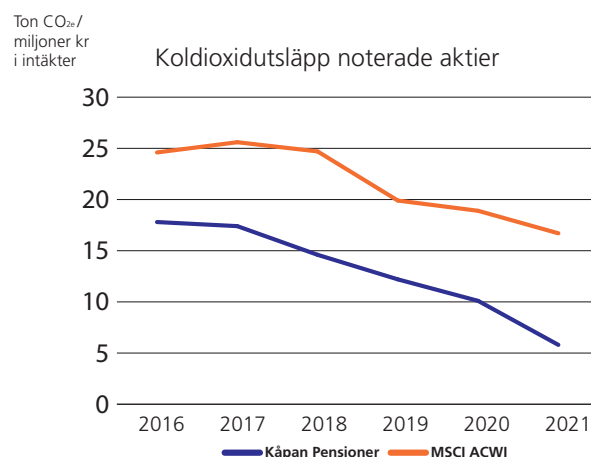
- Strävar efter att välja att investera i företag eller fonder som har en hög hållbarhetsprofil och som aktivt arbetar för en omställning till en hållbar verksamhet.
- Verkar för att i möjligaste mån välja bort företag som bryter mot globala normer och undvika att investera i bolag som:
 - är involverade i tillverkning eller distribution av så kallade kontroversiella vapen,

- har de lägsta hållbarhetsbetygen inom sin bransch
- har mer än fem procent av omsättningen som kommer från utvinning, bearbetning och raffinering av kol och olja eller kraftproduktion baserad på kol och olja.

■ Undviker att investera i statsobligationer utfärdade av stater som bedöms förneka sina medborgare grundläggande demokratiska rättigheter.

■ Minskar vårt klimatavtryck genom att inte investera i företag som utvinner kol och olja och prioritera verksamheter som bidrar positivt till klimatet.

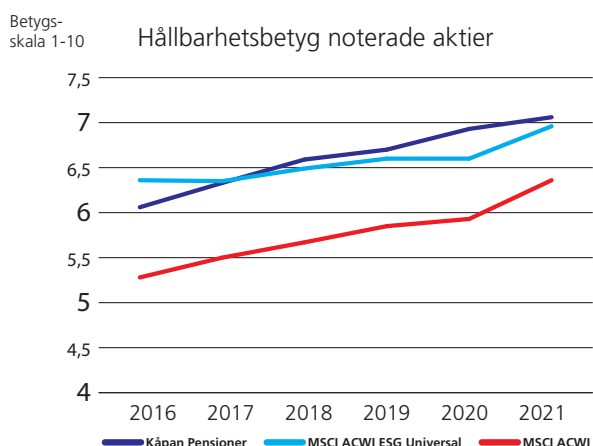
■ Ställer oss bakom Parisavtalet och har satt som långsiktigt mål att våra mätbara investeringars klimatavtryck ska vara nettonoll senast 2045. För att säkerställa att vi når dit har vi satt delmål för vårt klimatarbete och koldioxidavtrycket ska minska med minst 20 procentenheter över varje femårsperiod från 2016.

■ Som långsiktig ägare har föreningen ett ansvar att påverka för en positiv förändring där så är möjligt. Arbetet med påverkan och ägarengagemang varierar beroende på investering och storlek och arbetet omfattar påverkan genom dialog, röstning på bolagsstämmor, medverkan i valberedningar, styrelseuppdrag samt aktivt arbete i rådgivande kommittéer.

Att välja in

Föreningen analyserar och betygssätter alla noterade aktieinnehav utifrån hur de hanterar hållbarhetsfrågorna (ESG-frågorna, Environmental, Social och Governance). Med hjälp av analysen lyfts bolag fram som är aktuella att investera i med högt ESG-betyg inom respektive sektor. Målsättningen är att successivt förbättra ESG-betyg på de noterade innehaven och att över tid vara bättre än motsvarande världsindex för noterade aktier.

Att välja bort

Föreningen genomför kontinuerligt en normativ screeningen som granskar och utvärderar de noterade aktie- och ränteinnehaven utifrån företagets efterlevnad av de globala normerna avseende miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, antikorruption och kontroversiella vapen. Den normativa screeningen ligger till grund för påverkansdialoger och eventuella exkluderingar. Analysen ligger även till grund för att välja bort att investera i bolag med lägst ESG-betyg inom respektive sektor.

Påverkansarbete och exkludering

För att följa upp och påverka utför föreningen påverkansdialoger i de fall ett bolag eller fond kränker eller misstänks kränka internationella normer och konventioner. Dialogerna sker i samarbete med andra eller direkt med bolagen. Under året har 134 (142) bolag kontaktats för påverkansdialoger i samarbete med ISS ESG.

För uppföljning av innehav i fonder förs dialogen med förvaltnarna av fonderna. I de fall föreningen bedömer att påverkansarbete inte är tillräckligt väljer föreningen att exkludera de företag eller fonder som inte möter föreningens hållbarhetskrav.

Framtida inriktning på hållbarhetsarbetet

Föreningens hållbarhetsarbete under 2021 präglades i stort av den fortsatta pandemin, fortsatt ökat klimatfokus samt regelverksförändringar. Målsättningen är att fortsätta förbättra och anpassa förvaltningsmodellen för att på ett bättre sätt balansera de krav föreningen ställer i hållbarhetsarbete inom ramen för den övergripande målsättningen om en långsiktigt ansvarsfull och hållbar förvaltning med god riskjusterad avkastning.

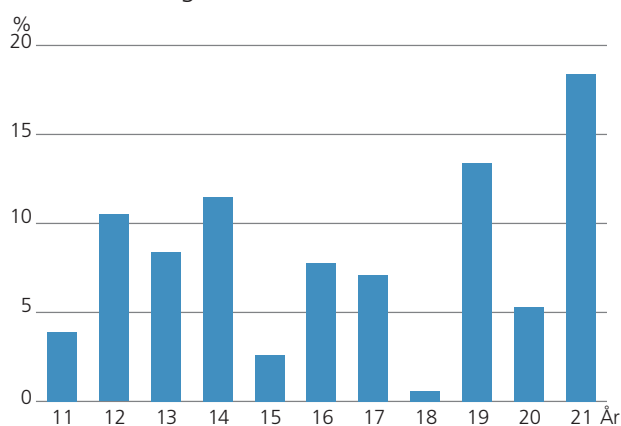
Se mer om vårt hållbarhetsarbete på [kapan.se](https://www.kapan.se) och i vår hållbarhetsredovisning.

Informationsgivning och rapportering har anpassats främst utifrån de nya regelverk som tillkom i och med att föreningen den första januari 2021 övergick till att bli ett tjänstpengsföretag men också till de nya regelverken inom hållbarhet som tillkommit på EU-nivå under året. Det som framför allt berör föreningen är Disclosuresförordningen (SFDR) som finns beskriven på www.kapan.se.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet av föreningens investeringstillgångar med tillägg för övriga tillgångars bokförda värden var vid årets slut 136 690 (113 100) miljoner kronor.

Totalavkastning

Avkastningen på placeringstillgångarna var positiv och uppgick till 18,4 (5,3) procent.

Kapitalavkastning

Den totala avkastningen på tillgångarna fördelar sig enligt följande:

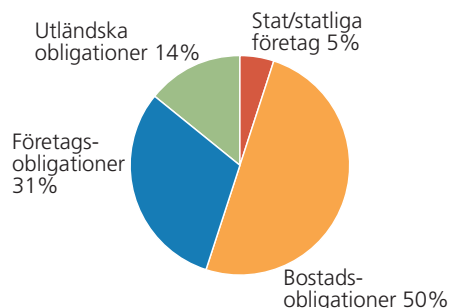
Portfölj	Marknadsvärde, Mkr	Andel i %	Totalavkastning ¹⁾ i %, 2021
Ränterelaterade	52 260	38	0,1
Aktierelaterade	60 138	44	34,5
Fastighetsrelaterade	23 069	17	28,4
Övriga tillgångar, kassa	1 223	1	0
Summa tillgångar	136 690	100	18,4

¹⁾ Vid beräkning av avkastningen har daglig viktning använts för att beakta kapitalbasens förändring under året.

Ränterelaterade tillgångar

De räntebärande placeringarna var vid årsskiftet 52 260 (48 923) miljoner kronor. Placeringarna utgjordes till 50 (42) procent av bostadsobligationer och till 5 (6) procent av obligationer utgivna av statligt helägda bolag. Placeringar i företagsobligationer utgjorde 31 (46) procent. Resterande 14 (6) procent av placeringarna utgjordes av räntebärande placeringar i utländsk valuta samt kassa, varav 6 (5) procentenheter var placerade i externa fonder.

Allokering räntor

Samtliga räntebärande tillgångar i utländsk valuta säkras till svenska kronor, utom exponeringen mot tillväxtmarknader.

Vid årsskiftet bestod de totala räntebärande tillgångarna enbart av nominellt räntebärande värdepapper och inga realränteobligationer. Den generella räntenivån har stigit något under året och värdet på innehavet har påverkats negativt. Räntenivån på stats- och bostadsobligationer ligger på historiskt låga nivåer vilket innebär att ränteplaceringarna förväntas ge en begränsad löpande avkastning de närmaste åren. De ränterelaterade placeringarna är koncentrerade till det svenska bank- och bostadsfinansieringssegmentet och de sammantaget största placeringarna gjordes i följande emittenter:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Swedbank	6 398
SEB	5 363
Handelsbanken	5 197
Nordea	5 081
Länsförsäkringar	2 491
SBAB	1 795
Landshypotek	890
Vasakronan	791
Swedavia	779
Danske Bank	716

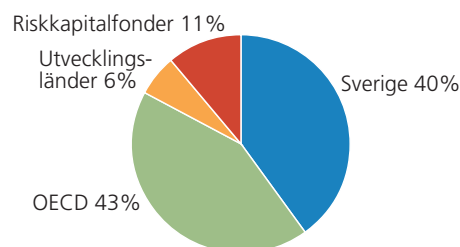
Utöver placeringar i räntebärande värdepapper har föreningen som strategisk inriktning tecknat avtal om olika former av räntesäkringar med syftet att minska den utestående ränterisken i gjorda pensionsåtaganden. Den sammanlagda resultateffekten av räntesäkringarna motsvarar en avkastning om -0,02 (0,05) procent på ränteavkastningen.

Sammantaget uppgick avkastningen till 0,1 (2,0) procent på ränterelaterade placeringar.

Aktierelaterade tillgångar

Aktiemarknaden har under 2021 haft en stark utveckling. Det har varit en stabil utveckling över året och samman-

Allokering aktier

taget steg världens samlade aktiekurser med totalt 30,4 (2,2) procent mätt i svenska kronor (MSCI ACWI). Mätt i lokala valutor var motsvarande utveckling en uppgång med 20,9 (14,2) procent. Den stora skillnaden beror på att den svenska kronan försvagades under året.

Föreningen har sedan starten av verksamheten valt att valutasäkra delar av aktieplaceringarna vilket inneburit att relativa förändringar i värdet på den svenska kronan under året har påverkat avkastningen. Aktieplaceringar i tillväxtländerna har inte valutasäkrats vilket innebär att avkastningen påverkas av valutakursförändringar i dessa länder.

Föreningens valutasäkring har påverkat avkastningen negativt då kronan försvagats. Avkastningen på aktier noterade i OECD blev 25,2 (12,3) procent och för aktier noterade i tillväxtländer 7,5 (2,4) procent. Innehavet av aktier noterade på Stockholmsbörsen hade en avkastning på 37,6 (10,2) procent. Investeringar i olika typer av onoterade aktier i första hand riskkapitalfonder uppgick till 6 709 (3 943) miljoner kronor. Avkastningen under året uppgick till 61,1 (11,4) procent.

Den sammantagna aktieavkastningen under året inräknat effekten av valutakursförändringar uppgick till 34,5 (7,8) procent och de aktierelaterade tillgångarna uppgick vid årsskiftet till 60 138 (47 192) miljoner kronor.

Förvaltningen av aktier noterade på Stockholmsbörsen sker i egen regi. Som jämförelseindex används SIX 60. De största placeringarna är gjorda i följande bolag:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Atlas Copco	2 113
Investor	1 989
EQT	1 394
Hexagon	1 076
Volvo	1 029
Sandvik	942
Ericsson	878
Assa Abloy	877
SEB	798
Evolution	797

De aktierelaterade placeringarna utanför Sverige sker till största delen i enskilda aktier förvaltade i egen regi. Som jämförelseindex används MSCI World. De största placeringarna är gjorda i följande bolag:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Apple	1 111
Microsoft	1 047
Alphabet	728
Amazon	587
Nvidia	395
Meta Platforms	298
Home Depot	244
Johnson Controls	174
JP Morgan	173
Bank of America	166

Övriga investeringar i aktiemarknaden sker i fonder med olika regional eller strategisk inriktning för att sammantaget balansera det övergripande jämförelseindexet MSCI ACWI för aktieförvaltningen. Vid årsskiftet utgjordes de största placeringarna av följande fonder:

Innehav	Bedömt värde Mkr
Nordea EM Sustainable Enhanced Equity Fund	1 217
SSGA Emerging Markets SRI Enhanced Equity Fund	883
SHB Global Småbolag Index Criteria	854
Montanaro European Smaller Companies Fund	721
Banque de Luxembourg European Equity	408
JPMorgan Emerging Markets Opportunities	326
JPMorgan Europe Small Cap Fund	324
RBC Emerging Markets Equity Fund	317
VanEck Emerging Markets Equity	291
GS China A-Share Equity Portfolio	290

För investeringar i olika typer av riskkapitalfonder utgjordes vid årsskiftet de största placeringarna av följande fonder:

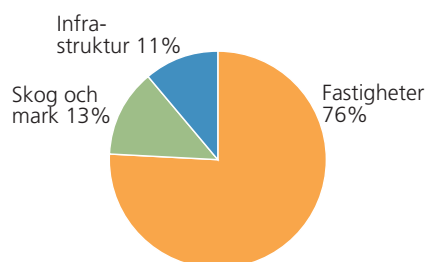
Innehav	Bedömt värde Mkr
EQT (2 fonder)	927
Warburg Pincus (2 fonder)	914
Alpinvest (2 fonder)	809
Newbury Equity Partners (3 fonder)	767
Advent International (3 fonder)	674
Welsh, Carson, Anderson & Stowe (2 fonder)	668

Den nya produkten Kåpan Aktieval kommer ha sin återbärning baserad på föreningens aktierelaterade investeringar.

Fastighetsrelaterade placeringar

Investeringar i fastighetsrelaterade tillgångar delas upp i tre områden fastigheter, skog- och mark och infrastruktur.

Fastighetsrelaterade

Området infrastruktur innebär investeringar i samhällsviktiga anläggningar eller fastigheter med stabila kassaflöden och en långsiktig placeringshorisont. Skog och mark är i huvudsak mark med växande skog samt jordbruk ägda via fonder eller bolag. Området fastigheter är indirekta investeringar i olika typer av mark och byggnader. De största investeringarna grupperade utifrån de olika förvaltarna eller bolagen (engagemang) utgjordes av:

Innehav	Bedömt värde Mkr
Svenska Myndighetsbyggnader AB	2 588
Svenska Handelsfastigheter AB	2 287
Gysinge Skog AB	1 603
Midstar Hotels AB	1 371
Antin Infrastructure Partners (5 fonder)	1 131
Aermont Real Estate (3 fonder)	1 122
J.P. Morgan Infrastructure Investments Fund	1 031
SBB Kåpan Bostad AB	1 025
Nyfosa AB	761
Bridge Investment Group (3 fonder)	729

Fastighetsrelaterade tillgångar visade en positiv värdeutveckling under året. Totalt uppgick det placerade kapitalet till 23 069 (15 912) miljoner kronor och avkastningen för området fastighetsrelaterade placeringar blev 28,4 (8,1) procent.

Risk- och känslighetsanalys

Kapitalförvaltningen påverkas av yttre omständigheter som innebär olika former av risker. De kan på övergripande nivå indelas i marknads-, kredit- och operativa risker. Därtill kommer ytterligare en branschspecifik risk nämligen försäkringsrisk. En fördjupad redogörelse för utestående risker i verksamheten finns i not 2.

Den osäkerhet som föreligger på marknaden innebär att förluster på placeringstillgångarna inte kan uteslutas. För placeringstillgångar där marknadspriser inte finns publicerade föreligger källor till osäkerhet, se not 1 avsnittet Viktiga bedömningar och källor till osäkerhet, samt not 16.

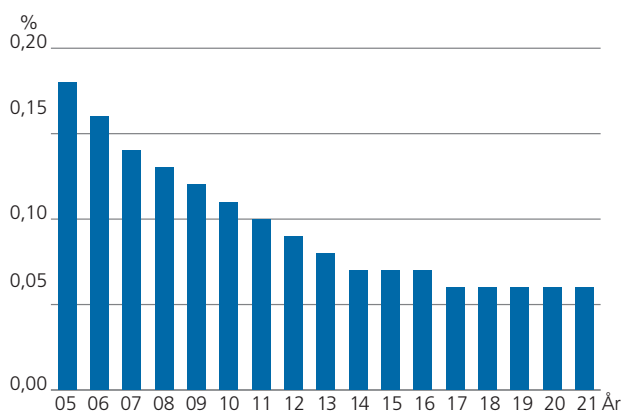
Rapport från aktuarien

En rapport har upprättats av föreningens aktuarie Ulrika Rönqvist. Rapporten visar att föreningens försäkringstekniska avsättning beräknas uppgå till 59 311 (61 549) miljoner kronor. De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i rapporten värderats, med stöd av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, med utgångspunkt i bland annat aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider. Reserveringar har gjorts för optionalitet i försäkringsvillkoren både gällande förväntade ändringar i utbetalningstid och för de försäkringar som har flytträtt.

Kostnader

Kostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till 72 (65) miljoner kronor. Ett mått på kostnadseffektivitet är förvaltningskostnadsprocenten, det vill säga förhållandet mellan driftskostnaderna och tillgångarnas genomsnittliga marknadsvärde, som uppgick till 0,06 (0,06) procent.

Utveckling försäkringsadministrativa kostnader

Kostnaderna för år 2021 togs ut genom en fast avgift om 6 (6) kronor per försäkring och ett avdrag på försäkringskapitalet om 0,06 procent. Sammantaget bör avgiften och avdraget över tid motsvara verksamhetens faktiska kostnader. Kostnaderna som andel av förvaltat kapital beräknas minska under år 2022 och verkställande direktören har beslutat om att slopa den fasta avgiften på 6 kr per försäkring från den 1 januari 2022.

Målsättningen är att fortsätta hålla en låg kostnadsnivå över tid även om de omfattande regelverksförändringarna inneburit en betydande ökning av de administrativa och organisatoriska kostnaderna för föreningen.

Direkta kostnaderna för kapitalförvaltningen uppgick till 51 (51) miljoner kronor. Ett mått på effektiviteten i investeringsverksamheten är kapitalförvaltningskostnadsprocenten, det vill säga förhållandet mellan föreningens direkta kostnader för kapitalförvaltning och tillgångarnas genomsnittliga marknadsvärde, som uppgick till 0,04 (0,04) procent.

Redogörelse för återbäring under år 2021

Återbäringen tillförs medlemmarnas pensionskapital månadsvis i efterskott. Den ekonomiska ställningen och avkastningen under året har varit relativt stabil även om skillnaderna i tilldelning enskilda månader har varierat ganska kraftigt. Sammantaget har de olika åldersgruppernas pensionskapital tillförts följande årsomräknade återbäringsräntor före avkastningsskatt och kostnader:

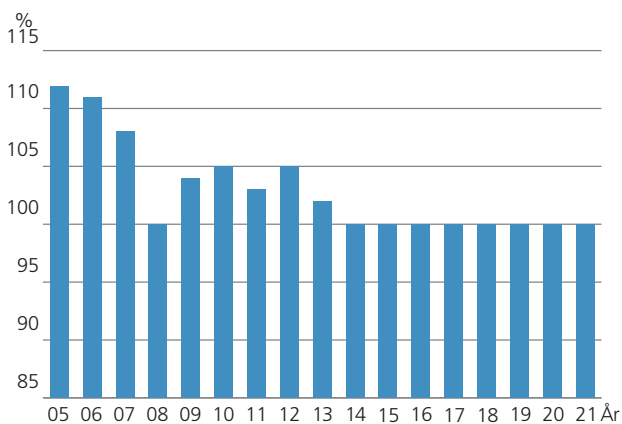
23,2 %	för åldersgruppen yngre än 40 år	(6,6 %)
22,1 %	för åldersgruppen 40 – 49 år	(5,8 %)
17,5 %	för åldersgruppen 50 – 59 år	(5,2 %)
13,8 %	för åldersgruppen över 60 år	(4,5 %)

Skillnaderna i avkastning mellan grupperna är hänförlig till avkastningen för tillgångsslaget aktier som sammantaget haft en god avkastning under året och inneburit att de yngre åldersgrupperna med en större andel aktier i placeringarna erhållit en högre avkastning.

Kollektiv konsolidering

Med kollektiv konsolidering avses tillgångarnas marknadsvärde minskat med finansiella skulder i förhållande till summan av försäkringstekniska skulden baserad på premieinbetalningar och den garanterade räntan samt tidigare allokerade återbäringsmedel.

Kollektiv konsolideringsgrad

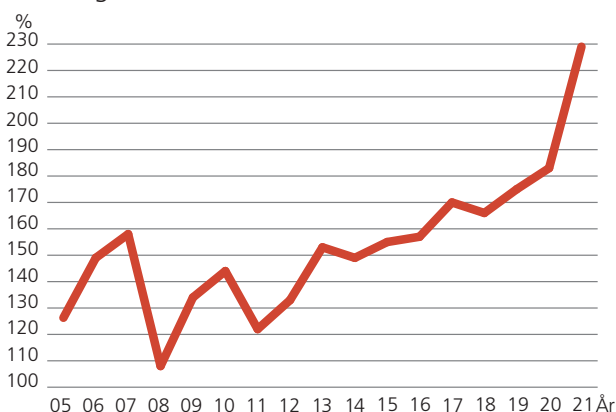

Styrelsen har i de försäkringstekniska riktlinjerna angivit att konsolideringsgraden bör ligga inom intervallet 95 – 105 procent med en målnivå på 100 procent. Konsolideringsgraden vid årsskiftet efter beslutad återbäring för december år 2021 var 100 procent.

Utvecklingen av solvensen

Solvansen uttrycker hur stor del av den försäkringstekniska skulden som täcks av tillgångarna. Avkastningen på investeringarna har under året varit positiv. Den utestående skulden värderades vid årsskiftet med utgångspunkt i en diskonteringsräntekurva som utgår från marknadsräntan för de första kommande 10 åren och därefter en successiv anpassning till en fast så kallad makroränta (ultimate forward rate, UFR) på 4,2 procent. Den ränta som använts har en något högre räntenivå jämfört med föregående år, vilket inneburit att värdet på utestående åtaganden sjunkit något. Avkastningen på investeringarna utöver den genomsnittliga garanterade räntan har bidragit positivt och sammantaget har solvensen förstärkts under året med 46 procentenheter från 183 procent till 229 procent.

Solvensgrad

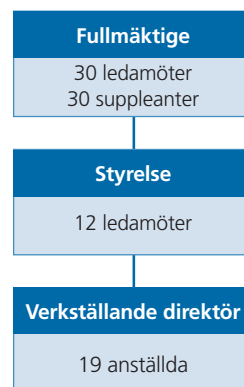
Avkastningsskatt

Föreningen betalar avkastningsskatt för medlemmarnas räkning. Utgångspunkt för skatteberäkningen är medlemmarnas pensionskapital i form av marknadsvärdet av föreningens tillgångar efter avdrag för finansiella skulder den 1 januari beskattningsåret. Avkastningen på dessa medel schablonberäknas efter en räntesats som är lika med den genomsnittliga statslåneräntan året innan beskattningsåret, dock med en lägsta ränta om 0,5 procent. Den framräknade schablonintäkten beskattas därefter med 15 procent. För föreningens vidkommande innebar detta att den inbetalade avkastningsskatten för år 2021 uppgick till 84 (79) miljoner kronor.

Ledningsfunktioner och granskning

Föreningens högsta beslutande organ är fullmäktige. Ledamöterna i fullmäktige är utsedda av parterna inom det statliga avtalsområdet. Hälften av ledamöterna är utsedda av Arbetsgivarverket och den andra hälften av de fackliga organisationerna. Det sammanlagda antalet ordinarie ledamöter uppgår till 30 med lika många personliga suppleanter. Under året har fullmäktige hållit ordinarie stämma.

Styrelse och ledning

Föreningens operativa verksamhet har under räkenskapsåret letts av en styrelse, bestående av tolv ledamöter. Styrelsen är i likhet med fullmäktige paritetiskt sammansatt efter nomineringar från arbetsgivarsidan och arbetstagsidan. Styrelsen utser föreningens verkställande direktör. Under året har styrelsen haft åtta sammanträden varav ett i form av ett två dagars seminarium.

Styrelsen har under året uppdaterat och fastställt samtliga policys och instruktioner som beslutas av styrelsen. Viktiga frågor som behandlats, utöver förslagen till ordinarie årsmöte med fullmäktige, är den framtida långsiktiga placeringsinriktningen och solvensrisker samt hanteringen av etik och risker i förvaltningen. Styrelsen har under året beslutat revidera den generationsbaserad placerings- och återbäringsmodell samt föreslagit för fullmäktige att besluta om att etablera en aktiebaserad sparform Kåpan Aktieval. Särskilt fokus har under året lagts på utvecklingen inom regelverksamheten och de konsekvenser som det nya regelverket ställer på verksamheten.

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott där lönesättningen av verkställande direktören bereds. Ersättningsgarna till övriga ledande befattningshavare i föreningen beslutas av verkställande direktören i enlighet med den av styrelsen beslutade ersättningspolicy.

Ordförande i styrelsen och ersättningsutskottet är Gunnar Holmgren, generaldirektör för Arbetsgivarverket som valdes till ordförande första gången den 27 augusti 2019.

Administration

Medelantalet anställda under året uppgick till 20 (20) personer med den huvudsakliga uppgiften att bedriva kapitalförvaltning, redovisning och riskkontroll. Verksamheten bedrivs vid huvudkontoret i Stockholm och med en förvaltnings- och beställarorganisation med kontor i Sundsvall. Föreningen har en anställd ansvarig aktuarie och en anställd risk manager.

Statens tjänstepensionsverk (SPV) i Sundsvall anlitas för att administrera delar av den försäkringsadministrativa verksamheten. I uppdraget ligger att förvalta föreningens försäkringssystem, sköta handläggning och kundtjänst.

Föreningen har under året följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och möjliggjort för personalen att arbeta hemifrån i stor utsträckning. Verksamheten har fungerat väl även under dessa särskilda förutsättningar.

Investeringar i administration

Årets administrativa investeringar uppgick till 2 (2) miljoner kronor. Investeringarna är huvudsakligen hänförliga till försäkringssystemet. Investeringar i det försäkringsadministrativa systemet skrivs av på 10 år, övriga investeringar skrivs av på 3 – 5 år.

Utblick inför framtiden

Kåpan Pensioner startade sin verksamhet år 1992 och är sedan år 2003 förvalt alternativ för den valbara delen av de statligt anställdas tjänstepension. Föreningen har fått förtroendet att även försäkra de obligatoriska delarna och vara förvalt alternativ för den valbara delen i det nu gällande pensionsavtalet PA 16.

Föreningens verksamhet kommer givet fortsatt förtroende att fortsätta öka i omfattning vilket ställer större krav på organisationen men ger även stordriftsfördelar och möjligheter till en ökad effektivitet. Med pensionsavtalet PA 16 och den nuvarande utvecklingen uppnås en balans mellan utbetalningar och inbetalningar ungefär år 2060 vilket innebär att organisationen löpande behöver utvecklas och anpassas.

Den 1 januari 2021 omvandlades föreningen till att vara en tjänstepensionsförening enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Föreningen kommer fortsätta arbetet med att effektivisera verksamheten inom ramen för det nya regelverket. Det sker även kontinuerligt andra förändringar i de externa regelverken som påverkar föreningens verksamhet och kräver uppdateringar och förändringar i arbetsprocesser och styrdokument.

Den strategiska inriktningen av verksamheten, att nå en hållbar och god avkastning med begränsad risk och låga kostnader ligger fast. Målsättningen är trots de ökade administrativa belastningarna behålla den låga nivån på kostnaderna även om de kommande åren till följd av det nya regelverkens komplexitet och krav rörande rapportering och administrativ kontrollstruktur innebär en betydande utmaning.

Styrelsen har beslutat erbjuda medlemmarna en alternativ valbar produkt med en högre risknivå och begränsad garanti, Kåpan Aktieval, inom ramen för valcentralen hos SPV och pensionsavtalet PA 16. Kapitalet i produkten placeras enbart i föreningens aktierelaterade investeringar. Kåpan Aktieval planeras att lanseras i april 2022 och får samma låga avgift som övriga försäkringar.

Väsentliga händelser efter räkenskaps- årets utgång

Rysslands invasion av Ukraina har skapat stort mänskligt lidande och osäkerhet i världen. Värdet på framför allt aktieinnehaven har sedan årsskiftet påverkats värdemässigt negativt. Särskilt gäller detta tillgångar i Ryssland. Föreningen har inga direktägda tillgångar i Ryssland men har via tillväxtmarknadsfonder som förvaltas utifrån olika aktieindex marginella innehav i ryska aktier vars värde för närvarande är högst osäkert.

Behandling av årets resultat

Årets resultat på 26 958 954 466 (7 509 130 332) kronor överförs till övriga fonder. Utbetalad återbäring under året uppgick till 1 283 642 609. Föreningens egna kapital uppgår därmed per den 31 december 2021 till 76 763 050 408 (51 087 738 551) kronor

FINANSIELL RAPPORT

Femårsöversikt

Resultat, Mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Premieinkomst	6 296	5 978	5 585	5 290	5 365
Kapitalavkastning, netto	20 544	5 560	12 044	392	5 552
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 963	-1 941	-1 893	-1 833	-1 787
Utbetald återbäring ¹⁾	-1 284	-1 218	-1 084	-1 081	-966
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	27 043	7 588	10 254	1 085	7 939
Årets resultat	26 959	7 509	10 187	999	7 899

¹⁾ Utbetalningar redovisas som en avdragspost under Eget kapital, Finansiell rapport

Ekonomisk ställning, Mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Totala tillgångar ¹⁾	136 690	113 100	105 084	90 003	87 396
Placeringsstillgångar ¹⁾	129 638	110 802	102 810	88 000	85 573
Försäkringstekniska avsättningar	59 311	61 549	59 605	54 188	51 480
Konsolideringskapital	76 763	51 088	44 797	35 694	35 776
Kapitalbas	76 756	51 081	44 790	35 683	35 766
Minimikapitalkrav ²⁾	2 372	2 462	2 384	2 168	2 059
Risikänsligt kapitalkrav (RKK) ³⁾	27 651				
RKK-kvot ⁴⁾	2,78				

¹⁾ Placeringsstillgångar till verkligt värde och övriga tillgångar till bokfört värde.

²⁾ Benämndes tidigare som Erforderlig solvensmarginal

³⁾ Riskänsligt kapitalkrav enligt FFFS 2019:21

⁴⁾ Kapitalbas dividerat med RKK

Nyckeltal, procent	2021	2020	2019	2018	2017
Försäkringsadministrativa kostnader ¹⁾	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
Kapitalförvaltningskostnader ¹⁾	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05
Totalavkastning	18,4	5,3	13,4	0,6	7,1
Konsolideringsgrad	100	100	100	100	100
Solvensgrad	229	183	175	166	170

¹⁾ I förhållande till genomsnittliga totala tillgångar

Totalavkastning per tillgångsslag ¹⁾

	Marknadsvärde 2021-12-31		Marknadsvärde 2020-12-31		Total- avkastning i procent ²⁾ 2021
	Mkr	%	Mkr	%	
Aktierelaterade	60 138	44	47 192	42	34,5
Ränterelaterade ³⁾	52 260	38	48 923	43	0,1
Fastighetsrelaterade	23 069	17	15 912	14	28,4
Övriga tillgångar	1 223	1	1 073	1	-
Summa tillgångar	136 690	100	113 100	100	18,4

¹⁾ Definieras i relation till vilket underliggande tillgångsslag som genererar avkastningen.

²⁾ Daglig tidsviktning av placeringarna i relation till värdeförändringar, räntetäkter och utdelningar.

³⁾ Avkastningen på derivatinstrument som tecknats för att minska ränterisken i utestående försäkringsåtaganden är inkluderad i avkastningen för räntebärande placeringstillgångar.

Resultaträkning

Mkr	Not	2021	2020
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen			
Premieinkomst	3	6 296	5 978
Kapitalavkastning, intäkter	4	8 887	4 456
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	14 274	1 215
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-1 963	-1 941
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		2 238	-1 944
Driftskostnader	7	-72	-65
Kapitalavkastning, kostnader	8	-594	-111
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-2 023	0
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		27 043	7 588
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		27 043	7 588
Avkastningsskatt	10	-84	-79
Årets resultat tillika totalresultat		26 959	7 509

Rapport över totalresultat

Mkr	2021	2020
Årets resultat	26 959	7 509
Övrigt totalresultat	0	0
Summa totalresultat	26 959	7 509

Balansräkning

Mkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar			
Immateriella tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	11	7	7
Placeringstillgångar			
Placeringar i intresseföretag	12		
Aktier och andelar i intresseföretag		7 869	5 877
Räntebärande värdepapper, lån till intresseföretag		1 000	1 320
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	13	72 118	56 188
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	48 583	46 568
Derivat	15	68	849
	16	129 638	110 802
Fordringar			
Övriga fordringar	17	5 391	100
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	18	1	1
Kassa och bank		1 438	1 913
		1 439	1 914
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter		211	274
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4	3
		215	277
Summa tillgångar		136 690	113 100
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
	19		
Konsolideringsfond		49 804	43 579
Årets resultat tillika totalresultat		26 959	7 509
		76 763	51 088
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	20,21	59 311	61 549
		59 311	61 549
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Skatt		5	7
Skulder			
Derivat	15	600	14
Övriga skulder	22	9	440
		609	454
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2	2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		136 690	113 100

Rapport över förändring av eget kapital

2021

Mkr	Konsolid- erings- fond	Årets total- resultat	Eget kapital
Ingående eget kapital föregående räkenskapsår	43 579	7 509	51 088
Vinstdisposition 2020	7 509	-7 509	0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-1 284		-1 284
Årets resultat tillika totalresultat 2021		26 959	26 959
Utgående eget kapital räkenskapsåret	49 804	26 959	76 763

2020

Mkr	Konsolid- erings- fond	Årets total- resultat	Eget kapital
Ingående eget kapital föregående räkenskapsår	34 610	10 187	44 797
Vinstdisposition 2019	10 187	-10 187	0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-1 218		-1 218
Årets resultat tillika totalresultat 2020		7 509	7 509
Utgående eget kapital räkenskapsåret	43 579	7 509	51 088

Noter

Samtliga belopp i följande noter är angivna i miljontals kronor om inte annat anges.

NOT 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2021 och avser Kåpan tjänstepensionsförening (Kåpan Pensioner), tidigare Kåpan pensioner försäkringsförening, med säte i Stockholm. Föreningen ombildades per 1 januari 2021 från understödsförening till tjänstepensionsförening enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Adressen till huvudkontoret är Smålandsgatan 12, Stockholm och organisationsnummer är 816400-4114. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 29 mars 2022. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på fullmäktigemöte den 4 maj 2022.

Årsredovisningen är för räkenskapsåret upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag FFFS 2019:23 samt Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 2.

Föreningen tillämpade tidigare de upphävda föreskrifterna och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 (inklusive ändringsföreskrifterna, FFFS 2009:12 och tidigare ändringsföreskrifter).

Det innebär att Kåpan Pensioner tillämpade, inom lagbegränsad IFRS, de IFRS som var tillämpliga till och med 2011-03-31, dvs de som tillämpades för årsredovisning upprättad per 2010-12-31.

Övergången till FFFS 2019: 23 innebär att Kåpans redovisningsprinciper har uppdaterats, främst avseende försäkringstekniska avsättningar. Vissa upplysningskrav enligt IFRS 11, 12 och 13 har tillkommit. FFFS 2019: 23 har inte något krav på upprättande av kassaflödesanalys, vilket innebär att Kåpan inte lämnar kassaflödesanalys.

I övrigt har vissa nyckeltal tillkommit jämfört med tidigare år, se förvaltningsberättelsen. Jämförelseår för 2017-2020 har inte uppdaterats.

Effekterna har inte haft någon påverkan på resultatet för jämförelseåret eller eget kapital från och med 2020-01-01.

Nya redovisningsprinciper

IFRS 17 är tillämpligt från 2023-01-01 för de företag som är noterade. För så kallad lagbegränsad IFRS har Finansinspektionen lämnat ett förslag på att IFRS 17 inte bör tillämpas. Detta förslag har ännu inte beslutats.

Förutsättningar vid upprättande av den finansiella rapporten

Kåpan Pensioners funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Finansiella tillgångar och skulder värderas till verkligt värde. Övriga tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att tjänstepensionsföreningens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som föreningen har tecknat. En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av finansiella tillgångar för vilka det inte finns något observerbart marknadspris. För dessa instrument används antingen objektiva externa värderingar eller ett värde baserat på en bedömning av förväntade framtida kassaflöden. Vid behov kompletteras dessa värderingar med ytterligare

bedömningar beroende på osäkerheten i marknadssituationen. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor efter balansdagens valutakurs.

Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto inom raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Terminskontrakt i utländsk valuta används i huvudsak för att eliminera valutakursrisken i utländska aktier och andelar.

Resultatanalys

Enligt ÅRFL 6 kap 3 § ska en resultatanalys upprättas med uppdelning på företagets verksamhetsgrenar. Föreningen har endast en produkt, premiebestämd traditionell försäkring, och upprättar därför ingen resultatanalys.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringskontrakt redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd. Samtliga kontrakt redovisas som försäkringsavtal. Klassificeringen baseras på att föreningen garanterar en viss ränta på inbetalade premier samt ett antal övriga åtaganden som innebär att föreningen tar på sig en betydande försäkringsrisk i relation till försäkringstagaren.

Premieinkomst

Premieinkomsten för året består av mottagna premier.

Premieinkomsterna avser under året inbetalda premier i enlighet med gällande pensionsavtal för statligt anställda.

Livförsäkringsavsättning

Samtliga livförsäkringsavsättningar avser tjänstepensioner och värderas enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Det innebär att livförsäkringsavsättningen för föreningens åtagande värderas enligt så kallade aktsamma antaganden. Avsättningen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar (FFFS 2019:21). Det innebär att avsättningen marknadsvärderas med utgångspunkt i gällande likvida marknadsräntor för motsvarande löptider kompletterat med räntor konvergerande till en långsiktig terminränta som bestäms enligt den tillfälliga metoden i 4 kap 25-26 §§ i FFFS 2019:21. Livförsäkringsavsättningen som bestäms enligt ovan motsvarar beräknat kapitalvärde av föreningens åtaganden. Antaganden om framtida dödlighet, ränta, driftskostnad och skatt har beaktats. Samtliga dödlighetsantaganden som görs är könsberoende. Utbetalade pensioner beräknas dock utifrån könsneutrala antaganden. Antagandet om driftskostnader förväntas motsvara framtida faktiska kostnader för administrationen.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Intäkter avser avkastning på placeringstillgångar i form av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Kostnader för placeringstillgångar utgörs av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Samtliga placeringstillgångar värderas till verkligt värde. Skillnaden

forts. Not 1

mellan värderingen och anskaffningsvärdet är en realiserad vinst eller förlust som redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust.

Realiserad vinst eller förlust är skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare realiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Realiserade vinster på placeringstillgångar respektive Realiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt är inte en skatt på föreningens resultat, utan betalas av föreningen för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar som förvärvas av Kåpan Pensioner redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och eventuella nedskrivningar. Immateriella tillgångar skrivs av på mellan tre till fem år från det datum då de är tillgängliga för användning. Det försäkringsadministrativa systemet skrivs av på tio år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång, skuld eller ett eget kapitalinstrument.

Placeringstillgångar

Placeringstillgångar som redovisas i balansräkningen är aktier och andra eget kapitalinstrument, räntebärande värdepapper, förlagslån och olika former av derivat.

Förvärv och avyttring av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då föreningen förbinder sig att förvärva eller avyttra instrumentet.

Kåpan Pensioner har som princip att värdera samtliga placeringstillgångar till verkligt värde via resultaträkningen (fair value option) dels därför att föreningen löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden, dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens och volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta.

Placeringar i intresseföretag

Som intresseföretag redovisas företag i vilka föreningen innehar en kapitalandel om 20-50%. Innehaen redovisas som Placeringstillgångar till verkligt värde.

Följande punkter sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten i redovisningen.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Den största delen av föreningens finansiella instrument har ett verkligt värde baserat på priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så erhålls en uppskattning av det verkliga värdet genom tillämpning av

modellbaserad värderingsteknik enligt följande:

För onoterade aktier så tar respektive extern portföljförvaltare fram värderingen baserat på tillgänglig prisinformation. Normalt sett föreligger en tidsmässig förskjutning i denna värdering med 1 – 3 månader. Detta innebär att värderingarna per 2021-12-31 typiskt sett baseras på värdebesked från förvalterna framtagna under perioden 2021-09-30 – 2021-11-30.

För vissa finansiella instrument erhålls uppgifter om verkligt värde genom en bedömning av värdet. Värderingen görs då i regel med utgångspunkt i en uppskattning av det förväntade framtida kassaflödet. Kåpan Pensioner utvärderar värderingen med regelbundna intervaller och prövar dess giltighet genom att bedöma dess rimlighet och att använda parametrar och prognoser som överensstämmer med den faktiska utvecklingen.

För vissa räntebärande placeringar har en modellbaserad kassaflödesvärdering av den underliggande företagslåneportföljen i respektive placering legat till grund för värderingen.

Derivatinstrument

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde utifrån det värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om.

Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet

Som framgår av ovanstående avsnitt, Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad, baseras värderingen till verkligt värde på värderingsmodeller. En sådan värdering grundas till del på observerbara marknadsdata och till del, i avsaknad av sådana, på antaganden om framtida förhållanden. Värderingar som inte baseras på publicerade prisnoteringar innebär osäkerhet.

Graden av osäkerhet varierar och är störst när framtidsantaganden måste göras som inte grundas på observerbara marknadsförhållanden. För vissa av antagandena kan mindre justeringar ge betydande effekt på det uppskattade värdet. När placeringarna blir aktuella att realisera i framtiden kan det verkliga uppnådda försäljningspriset komma att avvika från tidigare uppskattningar, vilket kan ge en betydande positiv eller negativ resultat effekt.

Som också framgår av avsnittet föreligger beträffande onoterade aktier en tidsfördröjning beträffande värderingstidpunkten. I en marknad med sjunkande marknadspriser innebär detta att de uppskattade verkliga värdena överskattas och vice versa.

Finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma föreningen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Persondatorutrustning kostnadsförs vid anskaffningstidpunkten. Konst för utsmyckningsändamål värderas till anskaffningsvärde.

Pensioner

Föreningen är medlem i Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation FAO och tillämpar försäkringsbranschens tjänstepensionsplan, FTP, eller har individuellt baserade pensionsplaner med utgångspunkt i detta pensionsavtal. Pensionskostnader redovisas som en driftskostnad i resultaträkningen. Individuella avtal om löneväxling finns, den anställda avstår då en del av sin bruttolön mot en pensionsinsättning. Förfarandet är kostnadsneutralt för föreningen.

NOT 2 Upplysningar om väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Föreningens redovisade resultat är en direkt följd av de risker som tas inom försäkringsverksamheten och kapitalförvaltningsverksamheten. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten och omfattar försäkringsrisker, finansiella risker och operativa risker. Nedanstående beskriver föreningens riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Syftet med föreningens riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra de väsentliga riskerna i verksamheten, samt att säkerställa att riskhanteringen och risknivåerna är i enlighet med föreningens riskpolicy och externa regelverk.

Finansiella risker kan hanteras på två principiella sätt, dels kan åtgärder vidtas som reducerar effekten av finansiella risker, dels kan en tillräcklig kapitalbuffert hållas för att täcka förluster som de finansiella riskerna kan komma att generera. Operativa risker hanteras främst genom stabila processer och kontrollrutiner samt en lämplig organisering av verksamheten som reducerar risken till en önskad eller acceptabel nivå.

Föreningens riskhanteringssystem utgår från att huvudansvaret för att det finns en ändamålsenlig hantering av de risker som föreningen är utsatt för ligger på styrelsen. Styrelsen beslutar om styrdokument som fastställer de riktlinjer som ska gälla för intern styrning och kontroll, riskhantering och riskrapportering. Styrelsen har i särskilda styrdokument delegerat ansvar för att implementera och följa upp riskhanteringssystemet till VD och centrala funktioner i form av en riskhanteringsfunktion, aktuariefunktion och regelefterlevnadsfunktion (compliance) som alla självständigt rapporterar till styrelsen om föreningens efterlevnad av interna och externa regelverk. Därutöver utgår riskhanteringssystemet från att varje anställd ansvarar för den dagliga hanteringen av de risker som uppstår inom sina respektive ansvarsområden.

Implementering och uppföljning av styrdokument och rutiner i verksamheten är ett kontinuerligt arbete, där dessa revideras regelbundet för att säkerställa att de korrekt återspeglar aktuella förutsättningar. Genom tydliga processer och regelbundna utbildningsaktiviteter säkerställs att riskhanteringen fungerar i hela organisationen, och att varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar. Att detta är uppfyllt inom alla delar av verksamheten, inklusive de centrala funktionerna, kontrolleras av styrelsen genom sina beslut om årligen återkommande oberoende granskningar som genomförs av internrevisionen.

Risker i försäkringsverksamheten

Föreningens åtaganden består av premiebestämd pensionsförsäkring med avtalad garanterad avkastning. Den huvudsakliga risken som uppstår i försäkringsverksamheten är att föreningen inte kan uppfylla garantiåtagandet, och nivån på den avtalade garantin har därmed en avgörande påverkan på den övergripande försäkringsrisken. Denna risk hanteras och begränsas främst genom aktsamma åtaganden som ligger till grund för beräkning av försäkringstekniska avsättningar, dvs en aktsam värdering av föreningens garanterade åtaganden. Försäkringstekniska avsättningar baseras på föreningens faktiska bestånd på balansdagen.

Livsfallsrisken är den dominerande försäkringsrisken och avser risken för förluster till följd av att den faktiska livslängden hos föreningens medlemmar blir längre än den antagna, vilket i sin tur leder till att utbetalningar av ålderspensioner görs under en längre tid och därmed inte fullt ut täcks av gjorda försäkringstekniska avsättningar. För föreningen som har en del av försäkringarna med en utbetalningstid på 5 år, normalt när medlemmarna är mellan 65 – 70 år, så är livsfallsrisken relativt liten jämfört med de försäkringar som betalas ut livslångt. Föreningen har successivt fått en ökande andel livslånga pensionsåtaganden. Det nya pensionsavtalet PA 16 innebär att samtliga föreningens försäkringar har livslång utbetalningstid som förvalt alternativ. Över tid kommer livslångsrisken därmed att öka i verksamheten.

Kostnadsrisk, optionsrisk och annullationsrisk är tre andra typer av risker inom föreningens verksamhet. Kostnadsrisk avser förlust pga. att verkliga kostnader över tid överstiger de antagna. Optionsrisk avser förlust som kan uppstå om försäkrad nyttjar rätten att ändra uttagstidpunkt och/eller uttagsperiod för sin pensionsutbetalning. Annullationsrisk avser förlust som kan uppstå om försäkrad återköper eller för över sitt försäkringsvärde till annan försäkringsgivare.

Känslighetsanalys

I nedanstående tabell visas känsligheten i försäkringsteknisk avsättning för förändringar i de mest väsentliga antagandena och riskfaktorerna. Känslighetsanalysen utgår ifrån gällande regelverk för beräkning av försäkringstekniska avsättningar i FFFS 2019:21.

2021

Antagande/Riskfaktor	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Livslängdsökning	+15 %	1 562
Kostnadsinflation	+8 %	101
Diskonteringsränta	-1 %-enhet	12 810

2020

Antagande	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Livslängdsökning	+15 %*	1 659*
Kostnadsinflation	+8 %*	107*
Diskonteringsränta	-1 %-enhet	11 705*

*) Förändring i antagande och avsättning för föregående räkenskapsår (2020) är omräknade baserat på nytt regelverk för kapitalkrav och val av diskonteringsräntor i FFFS 2019:21.

Hantering av ränterisker i utestående försäkringsåtaganden

De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska avsättningen värderats, i enlighet med Finansinspektionens nya föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:21) om val av diskonteringsräntor. Enligt dessa föreskrifter baseras diskonteringsräntorna för kortare löptider på aktuella marknadsnoteringar för de ränteswappar som anses ha tillräcklig likviditet på den svenska räntemarknaden, och för längre löptider antas att diskonteringsräntan konvergera mot en långsiktig terminränta som anges i föreskrifterna. Föreningen tillämpar den tillfälliga metoden för den långsiktiga terminräntan som anges i 4 kap 25–26 § i FFFS 2019:21. Denna långsiktiga terminränta var vid årets utgång 4,2 procent.

De nya föreskrifterna innebär en viss metodförändring jämfört med föregående föreskrifter (FFFS 2013:23) som tillämpades föregående räkenskapsår, vilket bidragit med något högre diskonteringsräntor och -1 335 miljoner kronor till värderingen av gjorda försäkringsåtaganden. Förändringar av diskonteringsräntorna till följd av stigande marknadsräntor därutöver inneburit att värdet på gjorda försäkringsåtaganden har minskat i värde med 3 167 miljoner kronor. Det sammanlagda bidraget till värderingen av gjorda försäkringsåtaganden till följd av förändrade diskonteringsräntor från såväl metodändring som ändrade marknadsräntor är därmed en minskning av värdet med 4 502 miljoner kronor. För räkenskapsåret 2020 var motsvarande effekt en ökning av värdet på gjorda försäkringsåtaganden med 2 747 miljoner kr.

För att minska den utestående ränterisken i gjorda åtaganden tecknas avtal om olika former av räntesäkringar som innebär att fast ränta byts mot en rörlig ränta. Utestående avtal om räntesäkring omfattade vid årets slut totalt 4 000 (500) miljoner kronor. Värdeförändringen av räntesäkringarna innebär att dessa bidragit med -26 (-43) miljoner kronor till totalavkastningen.

forts. Not 2

Mål, principer och metoder för hantering av finansiella risker

I föreningens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som exempelvis marknadsrisker, kreditrisk och likviditetsrisk. Till marknadsrisker hör ränterisk, aktiekursrisk, fastighetsprisrisk, valutakursrisk och kreditspreadrisk. Utöver dessa förekommer även operativa risker, legala risker och strategiska risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har föreningens styrelse fastställt investeringsriktlinjer och en riskpolicy med riktlinjer och limiter, samt instruktioner för finansverksamheten och för funktionen för riskkontroll.

Allmänna mål för riskhantering

Föreningens tillgångar ska placeras på det sätt som bäst gynnar medlemmarnas intressen, och överdriven riskkoncentration ska undvikas genom tillbörlig diversifiering mellan och inom olika tillgångsslag. Tillgångarna ska, med beaktande av tillgångarnas riskprofil och föreningens försäkringsåtaganden placeras så att föreningens betalningsberedskap är tillfredsställande, och att en tillräcklig förväntad avkastning uppnås inom ramen för aktsamhetsprincipen i gällande regelverk.

Allmänna principer för riskhantering

Rishtagandet i föreningen ska vara rimligt i förhållande till gjorda åtaganden. Detta efterlevs genom ett begränsat risktagande inom ramen för de krav som ställs på matchning, diversifiering och risktagande. Risktagandet ska också, vid varje tidpunkt, stå i rimlig proportion till föreningens riskkapital, långsiktiga mål för avkastningen vilket uttrycks som nivån på de garanterade åtagandena, och förväntad återbäringsränta.

Metoder för riskhantering

Värdefall på tillgångssidan kan begränsas med i princip tre olika metoder. Den första metoden är att sprida riskerna mellan och inom olika tillgångsslag, exempelvis aktier, räntebärande placeringar, fastigheter samt mellan olika geografiska områden, sektorer och motparter inom respektive tillgångsslag. Den andra metoden innebär att sälja riskfyllda tillgångar vid en förväntad eller realiserad negativ marknadsutveckling för att på så vis skydda kapitalet, vilket kan vara svårt att uppnå. Den tredje metoden är att använda så kallade kapitalskyddade placeringar, som exempelvis obligationer eller olika finansiella derivat som ger positiv avkastning även vid en negativ marknadsutveckling.

Operativa risker, däremot, begränsas genom regelbunden inventering av föreningens operativa risker samt översyn av rutiner och arbetssätt som begränsar de operativa riskerna på ett önskat sätt. Därutöver låter styrelsen regelbundet utföra en oberoende granskning av verksamheten och inklusive operativa risker.

Hantering av ränterisk

Ränterisken avser risken för förlust till följd av förändring av marknadsvärdena på ränterelaterade instrument som uppstår vid rörelser i det allmänna ränteläget. Storleken på värdeförändringen, och därmed risken, är kopplad till instrumentets löptid och duration. Duration är ett elasticitetsmått avseende ränterisk som anger värdeförändringen för ett räntebärande instrument när marknadsräntor för samtliga löptider förändras lika mycket (parallellskifte).

Föreningens tillgångar ökar med 2 230 (1 134) miljoner kronor vid en sänkning av marknadsräntor för alla löptider på -1 procent. Skulden ökar med 7 508 (6 769) miljoner kronor i samma scenario. Den sammanlagda utestående ränterisken (effekten på eget kapital) vid en förändring av marknadsräntor för alla löptider med -1 procentenhet uppgår därmed till 5 278 (5 635) miljoner kronor i form av en negativ påverkan på solvenskapitalet. Effekten på skulden för såväl aktuellt som föregående räkenskapsår beaktar de nya föreskrifterna för val av diskonteringsränta (FFFS 2019:21) för tjänstepensionsföretag som innebär att diskonteringsräntorna blir väsentligt mer känsliga för förändringar i marknadsräntor, framför allt vid låga och negativa marknadsräntor.

Hantering av aktiekursrisk

Aktiekursrisk avser risken för förlust till följd av förändringar i priser på aktiemarknaden. För att minska aktierisken i aktieportföljen bör en, i förhållande till portföljens storlek, god diversifiering av innehaven eftersträvas.

För aktierelaterade instrument mäts risken genom att analysera hur mycket marknadsvärdet påverkas av fallande eller stigande aktiekurser. I avsnittet känslighetsanalys, nedan, redogörs för den utestående aktiekursrisken. Den sammanlagda utestående aktierisken vid en kursförändring om 10 procentenhet uppgår till 6 014 (4 719) miljoner kronor.

Hantering av fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken för förlust till följd av fallande marknadsvärden på fastighetsplaceringar. Fastighetsprisrisk mäts som en minskning av fastighetsplaceringarnas marknadsvärde. Den sammanlagda utestående fastighetsprisrisken vid en värdeförändring om 10 procentenhet uppgår till 2 307 (1 591) miljoner kronor.

Hantering av valutarisk

Valutarisk avser risken för förluster till följd av värdeförändringar i tillgångar och skulder som följd av förändringar i växelkurser mellan olika valutor. Valutarisken mäts som en procentuell andel av de utländska tillgångar som ej är valutasäkrade genom valutasäkringsavtal (valutaterminer eller valutaswappar). Samtliga tillgångar i utländsk valuta och ej valutasäkrade är behäftade med valutarisk. För föreningen är samtliga försäkringsåtaganden i svenska kronor. Exponering för utestående valutarisk ska, enligt styrelsens beslut, ej överstiga 20 procent av de totala tillgångarnas värde.

Valutaexponeringen uppgår efter valutasäkring till 18,2 (15,4) procent av placeringstillgångarnas värde. Bruttoexponeringen, valutaexponering utan valutasäkring, uppgår till 47 376 (37 502) miljoner kronor. Den sammanlagda utestående valutarisken beräknas vid en förändring av valutakurserna på 10 procentenhet och uppgår till 2 481 (1 737) miljoner kronor.

Utestående valutariskens fördelning mellan olika valutor (miljoner kronor) redovisas i tabellen nedan:

	2021	2020
USD	1 523	874
EUR	82	40
GBP	36	0
AUD	51	44
JPY	8	17
CHF	0	12
CAD	73	50
NOK	65	49
NZD	28	26
DKK	92	88
Övriga	523	537 *)
	2 481	1 737

*) Emerging markets valutor redovisas under posten Övriga valutor.

Hantering av kreditrisk

Med kreditrisk avses risken för förlust till följd av att en motpart ställer in betalningarna och inte fullgör sitt åtagande enligt ingångna avtal. Med koncentrationsrisk avses risken för förlust till följd av överdriven koncentration av tillgångar mot en enskild motpart, sektor eller bransch. Kreditrisk och koncentrationsrisk hanteras främst genom att exponeringen mot enskilda motparter, sektorer och branscher begränsas enligt styrelsens beslutade limiter i riskpolicy. Begränsningarna för motparter omfattar hela grupper eller koncerner och samtliga värdepapperstyper. Med en grupp avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet ur risksynpunkt genom inbördes anknytning så att en i gruppen kan få betalningssvårigheter om en av de övriga i gruppen drabbas av finansiella problem.

forts. nästa sida

forts. Not 2

Fem största exponeringarna, fastighetsbolag			Fem största exponeringarna ej kreditinstitut		
	2021-12-31	2020-12-31		2021-12-31	2020-12-31
1.	1,90%	2,39%	1.	1,55%	1,28%
2.	1,68%	1,18%	2.	1,46%	1,18%
3.	1,18%	0,96%	3.	1,02%	0,94%
4.	1,01%	0,81%	4.	0,82%	0,79%
5.	0,83%	0,72%	5.	0,79%	0,78%
Kvot ^{*)}	6,60%	6,06%	Kvot ^{*)}	5,64%	4,97%

Fem största exponeringarna, kreditinstitut			Fem största exponeringarna säkerställda obl.		
	2021-12-31	2020-12-31		2021-12-31	2020-12-31
1.	5,17%	5,84%	1.	4,15%	3,93%
2.	4,53%	5,06%	2.	3,94%	3,69%
3.	4,24%	4,73%	3.	3,80%	3,68%
4.	4,18%	3,94%	4.	3,63%	3,52%
5.	1,83%	1,43%	5.	0,65%	0,70%
Kvot ^{*)}	19,95%	21,00%	Kvot ^{*)}	16,17%	15,52%

Samtliga procentsatser uttryckta som andel av nuvärdet av föreningens totala tillgångar på balansdagen.

^{*)} Koncentrationskvoten beräknas som summan av koncentrationerna i procent för de 5 största innehaven.

Hantering av kreditspreadrisk

Kreditspreadrisk, eller ränteskillnadsrisk, avser risken för förluster till följd av förändringar i ränteskillnaden (kreditspreaden) mellan räntebärande tillgångar med kreditrisk och riskfria räntebärande tillgångar med likartade villkor och samma duration och valuta. Riskfria räntebärande värdepapper utgörs av obligationer utgivna av stater. Kreditspreaden är ett mått som är relaterat till kreditratingen och risken att den aktuella emittenten inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden i enlighet med villkoren för det räntebärande värdepappret.

Kreditspreadrisken mäts genom en beräkning av hur marknadsvärdet på tillgångar med kreditrisk förändras om kreditspreaden förändras med ett visst antal procent. Den sammanlagda utestående kreditrisken beräknad med ett antagande om en fördubbling av kreditspread på noterade värdepapper uppgår till 826 (791) miljoner.

Kreditspreadrisken hanteras främst genom de begränsningar för innehav i räntebärande tillgångar med kreditrisk som finns i föreningens placeringspolicy, framför allt sådan med lägre kreditvärdighet.

Översiktlig redogörelse för gällande begränsningar och utestående risker

I nedanstående tabell visas gällande begränsningar i form av andel av totala tillgångar i riskpolicyn avseende innehav med olika nivå av bedömd kreditvärdighet i form av rating. Den bedömda kreditvärdigheten baseras främst på rating från officiella ratinginstitut, och i vissa enskilda fall på Kåpans egen bedömning av kreditvärdigheten.

2021	Max av totala tillgångar	Maximalt /motpart	Av totala tillgångar	Största motparts-exponering
Kreditvärdighet				
Mycket hög	50%	5,0% ¹⁾	20,0%	1,1%
Hög	25%	2,5% ²⁾	1,6%	0,3%
Medel	20%	1,0%	3,8%	0,5%
Låg	15%	0,5%	8,6%	0,4% ³⁾

2020	Max av totala tillgångar	Maximalt /motpart	Av totala tillgångar	Största motparts-exponering
Kreditvärdighet				
Mycket hög	50%	5,0% ¹⁾	18%	4,0%
Hög	25%	2,5% ²⁾	1,5%	0,5%
Medel	20%	1,0%	6,3%	0,6%
Låg	15%	0,5%	12,2%	0,4% ³⁾

¹⁾ Svenska bostadsinstitut, säkerställda obligationer, max 10 %.

²⁾ Bolag helägt av svenska staten (exempelvis Vasakronan) max 5 %.

³⁾ Exklusive av styrelsen beslutade undantag, om sådana finns.

För obligationer och andra skuldförbindelser utfärdade eller garanterade av svenska staten är begränsningen satt till 65 (65) procent.

Hantering av kassaflödesrisk

Föreningen hanterar kassaflödesrisken genom att, vid varje tidpunkt, säkerställa att de lätt omsättningsbara (likvida) tillgångarna täcker pensionsutbetalningarna för minst tre år framåt i tiden. Föreningen har ett betydligt större inflöde av premier än utflöde av pensionsbetalningar, vilket gör att kassaflödesrisken är begränsad. Kassaflödesrisken mäts som kvoten mellan nuvärdet av kommande 1 års pensionsutbetalningar dividerat med marknadsvärdet av räntebärande papper med rating AAA som är lätt omsättningsbara. För 2021 uppgår kvoten till 1 472 (1 102) procent. Det framräknade måttet ska enligt föreningens riskpolicy inte understiga 300 procent.

Hantering av transaktionsrisk (settlementrisk)

Transaktionsrisk innebär risk för förlust till följd av att en förmedlande part inte kan fullgöra sitt åtagande i samband med en transaktion av ett finansiellt instrument. Risken hanteras genom att handel med värdepapper endast får ske med värdepappersbolag godkända av den svenska tillsynsmyndigheten, eller av motsvarande utländsk myndighet då det gäller utländska värdepappersbolag. Vid handel med värdepapper, som inte är föremål för clearing, genom svensk tillsynsmyndighet eller av motsvarande utländsk myndighet godkänt clearinghus, får dock endast motpart utgöras av värdepappersbolag som ingår i en bankkoncern med mycket hög kortfristig kreditvärdighet. Föreningens värdepapper ska förvaras i depå hos värdepappersinstitut godkända av den svenska tillsynsmyndigheten eller motsvarande utländsk myndighet då det gäller utländskt värdepappersinstitut.

Bedömning av nivån på de samlade riskerna i verksamheten

Inom den finansiella verksamheten utgörs de största riskerna av marknadsriskerna aktieprisrisk, fastighetsprisrisk, aktiekursrisk, ränterisk och valutarisk. Risken för värdeförändringar är olika för olika tillgångsslag, där aktier är generellt sett störst variation i prisnivåer (volatilitet) medan ränteplaceringar generellt har lägst prisvariation. Då det gäller aktier är det framför allt kursrisken som beaktas. Då det gäller utländska placeringar inom olika tillgångsslag tillkommer även valutarisk.

Den totala marknadsrisken och respektive marknadsrisk hanteras och begränsas främst genom den strategiska allokeringen och de limiter som gäller för exponering mot respektive tillgångsslag enligt styrelsens fastställda placeringspolicy. Den strategiska allokeringen är beslutad med hänsyn till riskerna i föreningens försäkringsåtaganden och solvenssituation så att externa regelverk och styrelsens risktoleranser efterlevs i enlighet med föreningens riskpolicy. Därutöver begränsas den totala marknadsrisken genom att portföljen inom samtliga tillgångsslag ska vara väl diversifierad avseende på geografiskt område, sektor, bransch och motpart.

Känslighetsanalys

I tabellen nedan visas en känslighetsanalys som visar effekten på placeringstillgångar, livförsäkringsavsättning och eget kapital vid förändring för ett antal väsentliga riskfaktorer. Vid beräkning av effekten på livförsäkringsavsättningen ovan har hänsyn tagits till skatt och kostnader. Känslighetsanalysen bygger på förutsättningen att föreningens tillgångar värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

forts. nästa sida

forts. Not 2

2021	Påverkan på placerings- tillgångar	Påverkan på livförsäkrings- avsättning	Påverkan på eget kapital
Riskvariabel			
Värdenedgång på aktier, 10%	-5 953	–	-5 953
Värdenedgång, fastighetsrelaterat, 10%	-2 277	–	-2 277
Fördubblad kreditspread	-826	–	-826
Valutakursfall, 10%	-2 481	–	-2 481
Räntenedgång, 1%	2 230	7 508	-5 278
2020			
Riskvariabel			
Värdenedgång på aktier, 10%	-4 635	–	-4 635
Värdenedgång, fastighetsrelaterat, 10%	-1 548	–	-1 548
Fördubblad kreditspread	-791	–	-791
Valutakursfall, 10%	-1 737	–	-1 737
Räntenedgång, 1%	1 134	6 769	-5 635

Vid beräkning av effekten på livförsäkringsavsättningen ovan har hänsyn tagits till skatt och kostnader. Känslighetsanalysen bygger på förutsättningen att föreningens tillgångar värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Hantering av operativ risk

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller bristande processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Även legal risk och risken för interna eller externa oegentligheter (bland annat intrång i IT-system) ingår bland de operativa riskerna. Operativa risker kan medföra både omedelbara ekonomiska förluster och långsiktiga förluster genom att föreningens förtroende

och anseende skadas. Hantering av operativa risker handlar främst om god internkontroll med stöd av kompetent personal och ändamålsenligt systemstöd. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process och omfattar bland annat ändamålsenliga rutiner och instruktioner, tydlig ansvars- och arbetsfördelning, IT-system med inbyggda avstämningar och kontroller samt behörighetssystem till lokaler och interna informations- och rapporteringssystem. En viktig del i hanteringen av operativa risker är även kontinuitetsplanering för verksamheten, med reservlösningar och lämpliga rutiner i händelse av exempelvis brand, systemavbrott och sjukfrånvaro.

Övergripande riktlinjer avseende operativa risker har fastställts av styrelsen. Riskfunktionen ansvarar för självständig kontroll och uppföljning av samtliga risker inklusive operativa risker och återrapporterar månatligen (eller vid behov oftare) till styrelsen om incidenter och status avseende operativa risker i verksamheten. Årligen genomförs även en översyn med inventering och bedömning av samtliga operativa väsentliga operativa risker som återrapporteras till styrelsen. Genom att endast 20 (20) årsanställda svarar för föreningens ledning och kapitalförvaltning så har styrelsen, i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och god sed, beslutat att anlita externa internrevisorer bland annat för att utföra den oberoende granskningen av föreningens verksamhet. Det är alltid styrelsen som är internrevisionens uppdragsgivare, detta eftersom det är ledningens interna styrning och kontroll som ska granskas. Styrelsen beslutar årligen om en internrevisionsplan för det innevarande året.

Föreningen har tecknat avtal med Statens tjänstepensionsverk (SPV) om att administrera delar av Kåpans försäkringsverksamhet. Avtalet utgör därmed ett uppdragsavtal om utlagd verksamhet (outsourcing). Föreningen ansvarar för operativa risker även i den utlagda verksamheten, på samma sätt som inom den egna verksamheten. Föreningens internrevision har inom ramen för styrelsens uppdrag även ansvaret för att utvärdera de tjänster som köps in från SPV.

Utestående löptider på räntebärande tillgångar och skulder

2021	högst 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	+10 år	utan ränta	nominellt	marknadsvärde
Tillgångar								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	752	12 175	31 511	4 145	452	0	49 035	49 583
Räntederivat, positiva	3	0	0	23	18	0	44	44
Skulder								
Livförsäkringsteknisk avsättning	-1 939	-3 549	-3 011	-7 887	-78 615	0	-95 001	-59 311
Räntederivat, negativa	-6	-40	-55	-28	0	0	-129	-129
Kumulativ exponering	-1 190	8 586	28 445	-3 747	-78 145	0	-46 051	-9 813
2020								
Tillgångar								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	856	12 340	28 902	4 608	0	0	46 706	47 888
Räntederivat, positiva	6	17	11	60	0	0	94	94
Skulder								
Livförsäkringsteknisk avsättning	-1 927	-3 565	-3 017	-7 051	-74 446	0	-90 006	-61 549
Räntederivat, negativa	0	-7	-7	0	0	0	-14	-14
Kumulativ exponering	-1 065	8 785	25 889	-2 383	-74 446	0	-43 220	-13 581

NOT 3 Premieinkomster

	2021	2020
Premieinkomster Kåpan Tjänste	2 670	2 550
Premieinkomster Kåpan Extra	674	695
Premieinkomster Kåpan Valbar	2 542	2 398
Premieinkomster Kåpan Flex	410	335
	6 296	5 978

All premieinkomst avser avtal tecknade i Sverige. Samtliga avtal är återbäringsberättigade liksom att Kåpan-försäkringarna är kollektivt avtalade individuella försäkringar.

NOT 4 Kapitalavkastning, intäkter

	2021	2020
Aktieutdelningar	1 326	1 010
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive bankbehållning och motsvarande	513	413
Derivat	36	0
Valutakursvinster, netto	9	0
Realisationsvinster, netto		
Aktier	6 600	1 251
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	403	256
Derivat	0	1 526
	8 887	4 456

Allt resultat är hänförligt till finansiella tillgångar med värdeförändringar över resultaträkningen.

NOT 5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	2021	2020
Aktier och andelar	14 274	546
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	411
Derivat	0	258
	14 274	1 215

NOT 6 Försäkringsersättningar

	2021	2020
Pensionsutbetalningar Kåpan Tjänste	-1 235	-1 261
Pensionsutbetalningar Kåpan Extra	-286	-280
Pensionsutbetalningar Kåpan Plus	-110	-118
Pensionsutbetalningar Kåpan Valbar	-332	-282
Pensionsutbetalningar Kåpan Flex	0	0
	-1 963 ¹⁾	-1 941

¹⁾ Därutöver har 1 284 (1 218) Mkr utbetalats som utgjorde återbäring utöver den garanterade räntan.

NOT 7 Driftskostnader

	2021	2020
Administrationskostnader	-116	-109
Återförda kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	44	44
	-72	-65

Samtliga driftskostnader per kostnadsslag

Personalkostnader	-42	-43
Lokalkostnader	-4	-3
Avskrivningar	-2	-2
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-24	-17
	-72	-65

Arvode till revisorer *)

KPMG		
Revisionsuppsdrag	-1	-1
Övriga tjänster	0	-
	-1	-1

*) Ingår i andra verksamhetsrelaterade kostnader

Medelantal anställda

	Kvinnor	Män	Totalt
Medelantal anställda	9 (9)	11 (11)	20 (20)

Löner och ersättningar (tkr)

	2021	2020
Fullmäktige	191	191
Styrelse och verkställande direktör	4 193	3 939
Övriga anställda	19 615	19 984
varav rörlig ersättning	853	1 523
Pensions- och andra sociala avgifter	16 470	17 646
varav pensionskostnader	7 036	7 975
därav VD:s pensionskostnader	1 051	1 150

forts. Not 7

Till styrelsen har utbetalats arvode (kr)**Ordinarie ledamöter**

Gunnar Holmgren, ordförande	132 000	(136 000)
Erland Ekheden	63 000	(28 667)
Anna Falck	67 000	(71 000)
Anita Johansson	67 000	(43 000)
Dan Sjöblom	67 000	(47 333)
Roger Vilhelmsson	63 000	(41 000)
Lars Fresker, vice ordförande	102 000	(102 000)
Mikael Andersson, tom 210428	19 667	(43 000)
Fredrik Bäckström	67 000	(43 000)
Eva Fagerberg	55 000	(43 000)
Anna Odhner, from 210429	43 333	(0)
Anna Steen	67 000	(32 417)
Helen Thornberg	63 000	(71 000)

Rörlig ersättning

Styrelsen har beslutat om en ersättningspolicy. Enligt policyn utgår inte rörlig ersättning till ledande befattningshavare vilka är verkställande direktör, vice verkställande direktör, kapitalförvaltningschef, aktuarie, legal/compliance och risk manager.

Övriga anställda kan enligt policyn erhålla en rörlig ersättning maximerad till två månadslöner baserat på en treårig utvärderingsperiod. Ersättning utgår som kontant lön efter beslut av verkställande direktören som redovisar sitt beslut i efterhand till styrelsen.

Ersättningspolicyen finns i sin helhet publicerad på föreningens webbplats.

Övriga ersättningar

Inga rörliga prestationsbaserade ersättningar utgår till styrelsen. Styrelsen har inga pensionsförmåner eller särskilda avgångsvederlag. Arvodet till styrelsen beslutas av fullmäktige på förslag från verkställande direktören.

Till verkställande direktören har som kontant lön utbetalats 3 317 040 kr (3 185 487) samt en premiebestämd pensionsförmån inbetalats enligt individuellt försäkringsavtal som utgår med 30% av årsinkomsten. Avtalet gäller med 12 månaders ömsesidig uppsägningstid och anger inte någon åldersbestämd pensionsavgång. Vid uppsägning från föreningens sida gäller att avräkning av utbetald ersättning skall ske om ersättning från annan anställning erhålls.

Verkställande direktören har i avtalet förmån av fri bil.

Lön och övriga ersättningar till verkställande direktören bereds av styrelsens ersättningsutskott. Ersättningsutskottet utgörs av Gunnar Holmgren, ordförande, Lars Fresker, Helen Thornberg och Anna Steen. Styrelsen beslutar om lön och ersättning till VD. Styrelsen har godkänt att VD innehar externa styrelseuppdrag samt att VD äger ett fåmansbolag. VD disponerar arvoden från uppdragen. VD får inte åta sig uppdrag som ligger utanför anställningen i föreningen utan styrelsens godkännande.

Lön och ersättningar till övriga anställda beslutas av verkställande direktören.

Företagets pensionsplaner för tjänstepensioner är tryggade genom FTP-planen eller individuella försäkringsavtal.

NOT 8 Kapitalavkastning, kostnader

	2021	2020
Driftskostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	-44	-44
Övriga kapitalförvaltningskostnader	-131	-47
Räntekostnader	-2	-2
Valutakursförluster, netto	-0	-18
Realisationsförluster, netto		
Derivat	-417	0
	-594	-111

Kostnaderna är hänförliga till finansiella tillgångar innehavda för handelsändamål.

NOT 9 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2021	2020
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-656	0
Derivat	-1 367	0
	-2 023	0

NOT 10 Avkastningsskatt

	2021	2020
Avkastningsskatt	-84	-79
	-84	-79

Värdet på de nettotillgångar som förvaltas belastas med avkastningsskatt som beräknas och inbetalas av föreningen varje år för försäkrings-tagarnas räkning. Föreningen belastas inte med inkomstskatt.

NOT 11 Immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar	2021	2020
Anskaffningsvärde vid årets början	45	43
Årets investering	2	2
Årets utrangering	0	0
Ackumulerade avskrivningar	-40	-38
	7	7

NOT 12 Placeringar i intresseföretag

Aktier och andelar i intresseföretag

	2021			2020		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel %
Fastighets AB Stenvalvet, 556803-3111, Säte Stockholm	-	-	-	803	1 610	46
Gysinge Skog AB, 559164-0817, Säte Falun	143	1 603	50	143	1 429	50
Kåpan SBB Bostad AB, 559305-4934, Säte Stockholm	1 025	1 025	50	-	-	-
LSTH Svenska Handelsfastigheter AB, 559009-2325, Säte Stockholm	1 394	2 287	39	1 394	1 627	42
Midstar Hotels AB, 559007-7979, Säte Stockholm	1 093	1 371	29	1 038	1 211	29
Svenska Myndighetsbyggnader Holding AB, 559343-3443, Säte Stockholm	1 583	1 583	50	-	-	-
	5 238	7 869		3 378	5 877	

Räntebärande värdepapper, Lån till intresseföretag

	2021			2020		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel %
Fastighets AB Stenvalvet, 556803-3111, Säte Stockholm	-	-	-	1 301	1 320	46
Svenska Myndighetsbyggnader Holding AB, 559343-3443, Säte Stockholm	1 000	1 000	50	-	-	-
	1 000	1 000		1 301	1 320	

NOT 13 Aktier och andelar

	2021		2020	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska aktier	13 125	25 643	12 400	19 235
Utländska aktier och andelar	33 705	46 475	32 641	36 953
	46 830	72 118	45 041	56 188

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.

NOT 14 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2021		2020	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska staten	0	0	0	0
Svenska bostadsinstitut	26 070	25 859	20 041	20 234
Övriga svenska emittenter	19 628	18 650	17 100	17 291
Utländska stater	0	0	0	0
Övriga utländska emittenter	4 065	4 074	8 970	9 043
	49 763	48 583	46 111	46 568
varav efterställt				
Förlagslån tidsbundet	1 477	1 471	1 767	1 762

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.

NOT 15 Derivat

Derivatinstrument med positiva värden

	2021-12-31		2020-12-31	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Ränterelaterade, swappar	7 250	44	13 250	93
Valutarelaterade, terminer	3 232	24	18 834	756
	10 482	68	32 084	849
varav clearat	0		0	

Derivatinstrument med negativa värden

	2021-12-31		2020-12-31	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Ränterelaterade, swappar	14 149	-129	3 649	-14
Valutarelaterade, terminer	18 698	-471	224	0
	32 847	-600	3 873	-14
varav clearat	0		0	

Derivatinstrument används vid förvaltningen av föreningens placeringstillgångar och är ett alternativ till ett direkt köp eller försäljning av värdepapper eller valuta. Huvudprincipen för handel med derivat är att handeln skall ske för att effektivisera förvaltningen eller minska kurs- och valutarisker.

NOT 16 Kompletterande information om finansiella instrument redovisade till verkligt värde

Placeringstillgångar uppdelat på olika typer av finansiella instrument värderade till verkligt värde per 31 december.

2021

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar	55 507	1 673	22 807	79 987
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	48 373	200	1 010	49 583
Derivat – positivt värde	0	68	0	68
Derivat – negativt värde	0	-600	0	-600
Summa	103 881	1 340	23 817	129 038

Klassificering av placeringstillgångar till verkligt värde sker genom en hierarki för verkligt värde som återspeglar betydelsen av det underlag som använts i värderingarna. Hierarkin innehåller följande nivåer:

- Nivå 1** Tillgångar eller skulder som värderas till noterade priser på aktiva marknader för den aktuella tillgången.
- Nivå 2** Tillgångar som värderas till, eller baserat på, noterade priser på aktiva marknader för liknande tillgångar.
- Nivå 3** Tillgångar som värderas baserat på indata för tillgången eller skulden i fråga bygger till en betydande del på icke direkt observerbara marknadsdata dvs. det saknas aktiv marknad för identiska placeringar till exempel fastighetsvärden.

Verkligt värde definieras som det pris till vilket tillgången kan säljas till en motpart som är fristående från föreningen. Priset för den tänkta transaktionen utgår även från att parterna ingår transaktionen frivilligt, och inte av tvång i samband med till exempel en likvidation, samt att motparten kan göra en kompetent bedömning av värdet på tillgången. Priset ska dessutom anses gälla under en tidsperiod som överensstämmer med föreningens möjlighet till handel och fastställas utifrån gällande placeringspolicy.

Finansiella instrument som är noterade på en etablerad och likvid marknad hänförs till nivå 1, och för dessa instrument bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en etablerad likvid marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad med köp- och säljpriser som lätt och regelbundet finns tillgängliga på en allmän marknadsplats, men där en rimlig bedömning av det verkliga värdet på instrumentet kan härledas från observerbara noterade priser på likartade instrument eller andra marknadsnoteringar hänförs till nivå 2 i hierarkin för värdering till verkligt värde. Bedöms dessa förutsättningar föreligga och tillgången med stor sannolikhet kan avvecklas till detta värde utan fördröjning kan det klassificeras som nivå 2 i verkligt värdehierarkin, dvs. tillgången är ett instrument som direkt eller genom en värderingsmodell värderats med hjälp av observerbar

2020

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar	44 217	1 050	16 798	62 065
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	45 617	195	2 076	47 888
Derivat – positivt värde	0	849	0	849
Derivat – negativt värde	0	-14	0	-14
Summa	89 834	2 080	18 874	110 788

information på marknaden. De flesta av föreningens tillgångar värderas enligt nivå 1 eller nivå 2 i verkligt värdehierarkin.

De tillgångar som inte uppfyller kraven för att kunna klassificeras som nivå 1 eller nivå 2, hänförs till nivå 3. Det betyder att de är tillgångar vars värderingar bygger på vedertagna värderingsmetoder och indata som i väsentlig grad har påverkat värdet på tillgången, och där dessa indata utgörs av antaganden eller skattningar som inte är observerbara på marknaden. Placeringar i nivå 3 består till övervägande delen av fastighetsrelaterade aktier med tillhörande aktieägarlån samt andra onoterade aktieinnehav. Fastighetsrelaterade placeringar återfinns i tabellen ovan bland aktier och andelar, fastighetsrelaterade aktieägarlån återfinns under obligationer och andra räntebärande värdepapper. Exempel på indata till en värdering för tillgångar inom nivå 3 kan vara ett driftnetto för fastigheter som ingår i en onoterad fastighetsfond. I dessa fall har marknaden för tillgången bedömts att inte vara etablerad, och föreningen låter då ta fram det verkliga värdet genom att tillsammans med en oberoende etablerad aktör på kapitalmarknaden göra en objektiv värdering. Värdering görs då i regel med utgångspunkt i en uppskattning av det förväntade framtida kassaflödet. Föreningen arbetar över tid med konsistenta värderingsmetoder och tillhandahåller i sina räkenskaper en tydlig dokumentation av gjorda värderingar. För tillgångar tillhörande nivå 3 använder föreningen som regel prisuppgifter från tredje part utan att göra någon justering. I förekommande fall justeras även prisuppgiften utifrån de kända transaktioner som föreningen gjort i investeringen mellan det att värderingen utfärdats av tredje part och balansdagen. Exempel på marknadsaktörer är banker, emittenter, aktie- och kreditmäklare och auktoriserade fastighetsvärderare. Målsättning för värderingen ska alltid vara att vid varje tillfälle försöka uppnå ett så korrekt och rättvisande värde som möjligt.

En genomgång av varje enskild tillgångs klassificering enligt verkligt värdehierarkin genomförs minst årligen i samband med bokslutsarbetet. Ändringar av nivå dokumenteras löpande under året i anslutning till respektive tillgångs värderingsunderlag. Den årliga genomgången innehåller motivering till ändrad klassificering under året, om sådan förekommit. Vid varje årsskifte görs en totalgenomgång av samtliga innehav.

Inga överföringar har skett mellan nivåer 1 och 2 till/från nivå 3 under året.

forts. Not 16

Avstämning av verkligt värde samt resultatpåverkan från placeringar som ingår i nivå 3**2021****Förändring nivå 3 under året**

Placeringstillgångar	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Derivat och optioner	Total
Ingående balans	16 798	2 076	0	18 874
Periodens köp	5 561	1 039	0	6 600
Periodens försäljningar	-5 545	-2 244	0	-7 789
Värdepappers- och valutavinster och förluster under perioden	4 117	139	0	4 256
Förändringar i realiserat resultat på grund av förändringar i:				
Marknadsvärdet	1 876	0	0	1 876
Överföringar från nivå 3 till nivå 1 eller nivå 2	0	0	0	0
Överföringar från nivå 1 eller nivå 2 till nivå 3	0	0	0	0
Utgående balans	22 807	1 010	0	23 817
Kuponger respektive utdelningar under perioden	126	691	0	817
Ingår i periodens resultat				
– därav som del i redovisat resultat	6 119	830	0	6 949
– därav som del i övrigt totalresultat	0	0	0	0

2020**Förändring nivå 3 under året**

Placeringstillgångar	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Derivat och optioner	Total
Ingående balans	14 787	3 157	0	17 944
Periodens köp	3 370	279	0	3 649
Periodens försäljningar	-1 542	-1 350	0	-2 892
Värdepappers- och valutavinster och förluster under perioden	-291	7	0	-284
Förändringar i realiserat resultat på grund av förändringar i:				
Marknadsvärdet	474	-17	0	457
Överföringar från nivå 3 till nivå 1 eller nivå 2	0	0	0	0
Överföringar från nivå 1 eller nivå 2 till nivå 3	0	0	0	0
Utgående balans	16 798	2 076	0	18 874
Kuponger respektive utdelningar under perioden	123	234	0	357
Ingår i periodens resultat				
– därav som del i redovisat resultat	306	244	0	550
– därav som del i övrigt totalresultat	0	0	0	0

För instrument redovisade i nivå 3 så används de skattningar av verkligt värde som föreningen anser vara rättvisande. Eftersom definitionen av nivå 3 är att bedömningen av verkligt värde bygger på någon form av modellbaserad värderingsteknik, som helt eller till del utnyttjar ej observerbara marknadsdata, betyder det att framräknat verkligt värde kan ändras genom att använda alternativa angreppssätt i värderingen, till exempel andra modellantaganden eller andra parametrar.

En genomgång av varje enskild placering klassificering enligt verkligt värdehierarkin genomförs minst årligen i samband med bokslutsarbetet. Ändringar av nivå dokumenteras löpande under året i anslutning till respektive instruments värderingsunderlag. Den årliga genomgången innehåller motivering till ändrad klassificering under året, om sådan förekommit. Vid varje årsskifte görs en totalgenomgång av samtliga innehav.

Inga överföringar har skett mellan nivåer 1 och 2 till/från nivå 3 under året.

Bedömning av utestående risker för placeringar redovisade i nivå 3**2021****Utestående risker, nivå 3**

Placeringstillgångar	Andel i nivå 3		Andel i nivå 1 och 2	
	MSEK	Andel	MSEK	Andel
Ränterisk	-5	0%	-2 224	100%
Aktierisk	2 334	10%	20 176	90%
Fastighetsrisk	5 957	100%	0	0%
Kreditrisk	0	0%	826	100%
Valutarisk	1 509	61%	972	39%
Korrelationseffekt	-3 221	53%	-2 801	47%
Total nettorisik	6 573	28% ¹⁾	16 949	72%
Underlag för stresstest				
Verkligt värde nivå 3	23 817	100%		

Bedömning av utestående risker för placeringar redovisade i nivå 3**2020****Utestående risker, nivå 3**

Placeringstillgångar	Andel i nivå 3		Andel i nivå 1 och 2	
	MSEK	Andel	MSEK	Andel
Ränterisk	-4	0%	-1 130	100%
Aktierisk	1 321	8%	15 833	92%
Fastighetsrisk	5 282	97%	136	3%
Kreditrisk	0	0%	920	100%
Valutarisk	1 118	65%	597	35%
Korrelationseffekt	-2 159	36%	-3 808	64%
Total nettorisik	5 558	31% ¹⁾	12 548	69%
Underlag för stresstest				
Verkligt värde nivå 3	18 874	100%		

¹⁾ Totalrisken fördelas i proportion till respektive riskområde; uppdelat på å ena sidan nivå 1 och nivå 2, och å andra sidan nivå 3.

forts. Not 16

Riskenivån för de olika tillgångsslagen mäts genom stresstester som är baserade på empiriska studier av den historiska marknadsutvecklingen för olika tillgångsslag på finansmarknaden. Sammantaget ger analysmetoden en tillfredsställande bedömning av den utestående riskenivån för instrument i nivå 3 och deras andel av den totala riskenivån, total nettorisk. Beräkningarna beaktar de enskilda riskerna samt tar även hänsyn till de olika riskernas inbördes korrelation och diversifieringseffekter i sammanvägningen till en total nettorisk. Modellen bygger på att de olika tillgångsslagen ges ett antal olika antaganden om prisförändringarna t ex 30 % relativ för marknadsräntor med olika löptider eller ett fall på aktievärdena med 40% en nedgång för fastighetsvärderingar med 35%, samt en nedgång i utländska växelkurser mot svenska kronor med 10%.

Valutarisken för instrument i nivå 3 säkras med instrument som tillhör nivå 2 i verkligt värdehierarkin. För att ge ett rättvisande värde på utestående valutarisk för tillgångar hänförliga till nivå 3, beräknas denna med hänsyn till den valutasäkring som gjorts genom valutasäkringsinstrument i form av valutaterminer, valutaoptioner och i förekommande fall även basisswappar. Det är kvarstående (överskjutande) valutarisk hänförlig till nivå 3 som redovisas i denna not, det vill säga den andel av marknadsvärdet för de nivå 3-tillgångar i utländsk valuta som inte varit valutasäkrade på balansdagen.

Kvantifiering av ej observerbara indata i nivå 3

För de värderingar till verkligt värde inom nivå 3 där föreningen anlitar tredje part för att beräkna värdet, tar föreningen inte fram indata som används i värderingen, utan använder prisuppgifter från denna tredje part utan justering. Skälet till detta är bland annat att de värderingsmodeller som tredje part använt i sin interna värderingsprocess i regel är ägarskyddade hos tredje part och därför inte delges föreningen, dvs. det rör sig om bankers och värderingsinstituts s.k. "proprietary models" där föreningen inte har insyn i detaljerna kring vilka underliggande antaganden och värderingsmodeller som tillämpats i dessa modellers värderingsprocesser. För investeringar i vissa bolag under likvidation gör tredje part bedömningen att det finns möjlighet att återvinna en ospecificerad andel av investeringen men att sannolikheten för att detta inträffar inte kan kvantifieras, och tredje part tillhandahåller inte heller beloppen på de framtida kassaflöden som kan förväntas i en sådan återvinningsprocess. Föreningen har i föreliggande värdering ansatt sannolikheten för detta till noll procent och därmed värderat dessa investeringar till noll kronor.

NOT 17 Övriga fordringar

	2021	2020
Ej likvid försäljning placeringstillgångar	5 187	53
Fordran säkerheter *)	145	0
Skattefordran	59	47
	5 391	100

*) Levererade kontanta säkerheter
Exponering: 121 003 560 kronor (0)

NOT 18 Materiella tillgångar

	2021	2020
Anskaffningsvärde vid årets början	4	4
Årets investering	0	1
Årets avyttring	0	-1
Ackumulerade avskrivningar	-3	-3
	1	1

NOT 19 Eget kapital

Upplysningar om förändringar i eget kapital lämnas i Rapport över förändring av eget kapital, sidan 17.

NOT 20 Livförsäkringsavsättning

	2021	2020
Kåpan Tjänste	32 489	34 380
Kåpan Extra	6 698	7 019
Kåpan Plus	1 400	1 579
Kåpan Valbar	18 326	18 270
Kåpan Flex	398	301
	59 311	61 549

NOT 21 Livförsäkringsavsättning

	2021	2020
Ingående balans	61 549	59 601
Inbetalda premier för nytecknade kontrakt	295	301
Inbetalda premier för kontrakt som tecknats under tidigare period	6 001	5 677
Utbetalt/överfört till Avsättning för oreglerade skador eller skulder	-1 963	-1 934
Riskresultat	23	44
Uppräkning med diskonteringsränta	837	532
Effekt av ändrad diskonteringsränta	-4 502	3 382
Tilldelad återbäring	2	0
Avgiftsbelastning	-70	-67
Avkastningsskatt	-46	-45
Övertagna/överlåtna bestånd	0	0
Effekt av (övriga) förändrade aktuariella antaganden	347	3 112
Andra förändringar	-3 162	-9 054
Utgående balans	59 311	61 549

NOT 22 Övriga skulder

	2021	2020
Mottagna säkerheter ^{*)}	0	431
Övrigt	9	9
	9	440

^{*)} Erhållna kontanta säkerheter.

Exponering: 0 kronor (435 455 054).

NOT 23 Eventualförpliktelser**Utlånade finansiella instrument**

Aktielån för utlånade aktier uppgår vid balansdagen till 1 365 592 380 kronor (627 719 118).

Mottagna säkerheter, aktier

För utlånade aktier har säkerheter, i form av svenska aktier, erhållits. 1 433 492 958 kronor (660 759 387).

Mottagna säkerheter, räntebärande värdepapper

Mottagna säkerheter, i form av räntebärande värdepapper: 319 294 902 kronor (380 778 015)

Exponering: 290 307 685 kronor

Åtaganden

Nominellt värde av valuta- och räntederivat redovisas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per respektive balansdag och uppgår 2021-12-31 till 43 329 (35 958) Mkr, se även not 15. Föreningen har normalt motsvarande fordran inom ramen för denna typ av derivatavtal.

Därutöver har föreningen utestående åtagande att investera i onoterade aktier och fonder, vilka uppgår till 7 452 (6 819) Mkr i enlighet med gällande avtal.

Totala åtaganden uppgår således till 50 781 (42 777) Mkr.

NOT 24 Förväntade återvinningstidpunkter**2021****Mkr**

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	0	7	7
Placeringar i intresseföretag	0	8 869	8 869
Aktier och andelar	0	72 118	72 118
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	752	47 831	48 583
Derivat	27	41	68
Övriga fordringar	5 391	0	5 391
Materiella tillgångar	0	1	1
Kassa och bank	1 438	0	1 438
Upplupna ränteintäkter	211	0	211
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4	0	4
	7 823	128 867	136 690

Skulder

Livförsäkringsavsättning	1 939	57 372	59 311
Avsättning för andra risker och kostnader	5	0	5
Derivat	477	123	600
Övriga skulder	9	0	9
Uppl kostnader och förutb intäkter	2	0	2
	2 432	57 495	59 927

2020**Mkr**

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Övriga immateriella tillgångar	0	7	7
Placeringar i intresseföretag	0	7 197	7 197
Aktier och andelar	0	56 188	56 188
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	46 568	46 568
Derivat	762	87	849
Övriga fordringar	100	0	100
Materiella tillgångar	0	1	1
Kassa och bank	1 913	0	1 913
Upplupna ränteintäkter	274	0	274
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3	0	3
	3 052	110 048	113 100

Skulder

Livförsäkringsavsättning	1 927	59 622	61 549
Avsättning för andra risker och kostnader	7	0	7
Derivat	0	14	14
Övriga skulder	440	0	440
Uppl kostnader och förutb intäkter	2	0	2
	2 376	59 636	62 012

NOT 25 Kategori av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

2021	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Lånefordringar	Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
Mkr					
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar i intresseföretag	7 869			7 869	7 869
Räntebärande värdepapper, Lån till intresseföretag	1 000			1 000	1 000
Aktier och andelar	72 118	-	-	72 118	72 118
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	48 583	-	-	48 583	48 583
Derivat	-	68	-	68	68
Övriga fordringar	-	-	-	5 391	5 391
Kassa och bank	-	-	1 438	1 438	1 438
Upplupna ränteintäkter	211	-	-	211	211
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	-	-	4	4
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	8	8
Summa	129 781	68	1 438	136 690	136 690
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
	Skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Övriga finansiella skulder	Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
Mkr					
Finansiella skulder					
Avsättning för andra risker och kostnader	-	-	-	5	5
Derivat	-	600	-	600	600
Övriga skulder	-	-	9	9	9
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	2	2	2
Försäkringstekniska avsättningar	-	-	-	59 311	59 311
Summa		600	11	59 927	59 927
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
2020	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Lånefordringar	Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
Mkr					
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar i intresseföretag	5 877			5 877	5 877
Räntebärande värdepapper, Lån till intresseföretag	1 320			1 320	1 320
Aktier och andelar	56 188	-	-	56 188	56 188
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	46 568	-	-	46 568	46 568
Derivat	-	849	-	849	849
Övriga fordringar	-	-	-	100	100
Kassa och bank	-	-	1 913	1 913	1 913
Upplupna ränteintäkter	274	-	-	274	274
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	-	-	3	3
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	8	8
Summa	110 227	849	1 913	113 100	113 100
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
	Skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Övriga finansiella skulder	Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
Mkr					
Finansiella skulder					
Avsättning för andra risker och kostnader	-	-	-	7	7
Derivat	-	14	-	14	14
Övriga skulder	-	-	440	440	440
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	2	2	2
Försäkringstekniska avsättningar	-	-	-	61 549	61 549
Summa	-	14	442	62 012	62 012

NOT 26 Ställda säkerheter

Ställda säkerheter	2021	2020
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar	59 311	61 549
	59 311	61 549

NOT 27 Upplysningar om närstående

Kåpan tjänstepensionsförening är en form av ekonomisk förening där allt överskott går tillbaka till föreningens medlemmar. Föreningen har som huvudändamål att förvalta och utbetala pensionsmedel för anställda som omfattas av avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer, eller mellan andra parter, som tecknat pensionsavtal som knyter an till detta avtal.

Högsta beslutande organ är fullmäktige. Ledamöterna i fullmäktige är utsedda av parterna inom de det statliga avtalsområdet. Den operativa verksamheten leds av en styrelse som utser föreningens verkställande direktör.

Närstående definieras som styrelseledamöter och ledningspersoner inom Kåpan Pensioner och deras nära familjemedlemmar.

Ersättningar till styrelse och verkställande direktör framgår av not 7. I övrigt förekommer inga transaktioner med dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner som sker på marknadsmässiga villkor.

Stockholm den 29 mars 2022

Gunnar Holmgren
Ordförande

Lars Fresker
Vice ordförande

Fredrik Bäckström

Erland Ekheden

Eva Fagerberg

Anna Falck

Anita Johansson

Anna Odhner

Dan Sjöblom

Anna Steen

Helen Thornberg

Roger Vilhelmsson

Gunnar Balsvik
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den 29 mars 2022

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Kåpan tjänstepensionsförening, org. nr 816400-4114

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Kåpan tjänstepensionsförening för år 2021. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 4-34 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kåpan tjänstepensionsförenings finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att fullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Mina uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till revisionsutskottet i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Kåpan tjänstepensionsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på min bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade föreningen eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt min professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i mitt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men jag gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Livförsäkringsavsättning

Se redovisningsprinciper i not 1 och andra relaterade upplysningar om livförsäkringsavsättning i not 2 samt i not 20 och 21 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området

Beskrivning av området

Föreningens livförsäkringsavsättning uppgår till 59 311 MSEK per 31 december 2021, vilket motsvarar 43 procent av föreningens totala tillgångar.

Detta är ett område som innefattar betydande bedömningar.

Livförsäkringsavsättningar motsvarar kapitalvärdet av de garanterade förpliktelseerna enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar.

Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella metoder.

Beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt tillämpade antaganden i de aktuariella metoderna som används vid beräkning av livförsäkringsavsättningen.

Vi har jämfört värderingsantagandena med föreningens egna utredningar, myndighetskrav och branschsiffror.

Vi har använt våra interna specialister på aktuariella frågor för att utmana de metoder och antaganden som använts vid beräkningarna av kassaflöden och värdering av avsättningen. Vidare har vi via beräkningar kontrollerat att avsättningen är rimlig jämfört med de förväntade avtalsenliga förpliktelseerna.

Vi har stickprovsvis testat kontroller i ledningens process för kontroll av indata, aktuariella beräkningar och att bokning görs korrekt i huvudbok.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå ledningens bedömningar

Värdering av finansiella instrument klassificerade som nivå 2 och 3

Se redovisningsprinciper i not 1 och andra relaterade upplysningar om finansiella instrument i not 2 och not 16 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Föreningen har finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde och som klassificeras i nivå 2 och 3 enligt IFRS värderingshierarki. Föreningens finansiella tillgångar minskat med skulder i nivå 2 och 3 uppgår till 1 340 MSEK respektive 23 817 MSEK per 31 december 2021, vilket motsvarar 1 procent respektive 17 procent av föreningens totala tillgångar.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 2 enligt IFRS värderingshierarki bygger på observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Eftersom representativa transaktioner för de aktuella tillgångarna endast finns i begränsad omfattning är det uppskattade värdet på tillgångarna svårbedömt.

Värderingen av finansiella tillgångar som klassificeras i nivå 3 enligt IFRS värderingshierarki innefattar betydande bedömningar av ledningen, eftersom de värderas baserat på indata som ej är observerbara av externa parter.

Föreningens tillgångar enligt ovan, utgörs av aktier och andelar samt obligationer och andra värdepapper.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har granskat nyckelkontroller i värderingsprocessen, innefattande kontroller av kvalitet i data samt föreningens genomgång av värderingar utförda av externa parter. Vi har även tagit del av dokument över värderingsprinciper

Vi har även genomfört en kontrollvärdering av finansiella tillgångar klassificerade i nivå 2 där vi jämfört använda antaganden med lämpliga referensvärden och priskällor samt undersökt betydande avvikelser.

För väsentliga finansiella tillgångar klassificerade i nivå 3 har vi bedömt metoderna i värderingsmodeller mot branschpraxis.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå ledningens bedömningar samt av tillämpade metoder.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-3. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka föreningens finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att verksamheten inte längre kan fortsätta.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Jag måste också förse styrelsen med ett uttalande om att jag har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka mitt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer jag vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Jag beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Kåpan tjänstepensionsförening för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att fullmäktige disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Kåpan tjänstepensionsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lag om tjänstepensionsföretag, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller stadgarna.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lag om tjänstepensionsföretag.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lag om tjänstepensionsföretag.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med lag om tjänstepensionsföretag.

Gunilla Wernelind, Box 382, 101 27, Stockholm,
utsågs till Kåpan tjänstepensionsförenings revisor av fullmäktige
den 28 april 2021. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB
har varit föreningens revisor sedan 1992.

Stockholm den 29 mars 2022

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Fullmäktige, styrelse och revisorer

Per den 31 december 2021

Fullmäktige

Utsedda av Arbetsgivarverket

Ordinarie ledamöter

Christina Gellerbrant Hagberg, Kronofogdemyndigheten, Ordförande	
Susanne Nilsson, Länsstyrelsen i Norrbottens län	
Cathrin Dalmo, Myndigheten för samhällskydd och beredskap	
Lena Bengtsson Malmblad, Sv. meteorologiska o hydrologiska inst.	
Glenn Sundberg, Statens geotekniska institut	
Magnus Ericson, Myndigheten för tillgängliga medier	from 210101
Dan Jacobsson, Stiftelsen Tekniska muséet	
Karin Coster, Statens beredning för medicinsk utvärdering	
Lotta Liljegren, Arbetsmiljöverket	
Eva Öquist, Stockholms konstnärliga högskola	
Marie Högström, Stockholms universitet	
Caroline Sjöberg, Uppsala Universitet	
Anneli Thunholm, Myndighet för press, radio och TV	
Johan Sandström, Försvarets Radioanstalt	
Hedda Mann, Arbetsgivarverket	

Personliga suppleanter

Anne Vadasz Nilsson (vice ordförande), Energimarknadsinspektionen	
Tomas Hedlund, Socialstyrelsen	
Stina Nyström, Kriminalvården	
Niclas Lamberg, Trafikverket	
Helen Björkman, Kammarkollegiet	
Ola Garmer, Länsstyrelsen Skåne	
Maria Isaksson, Domstolsverket	
Eva Nelson, Försvarets materielverk	
Anders Liif, Försäkringskassan	
Torgny Hagelin, Svenska Institutet	
Karin Post, Kommerskollegium	from 210101
Eva Wallberg, Skolforskningsinstitutet	
Charlotta Halling, Tullverket	
Helena Wingemo, Ehälsomyndigheten	
Ingrid Ganrot, Karlstads universitet	

Utsedda av de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Peter Lennartsson, OFR	
Mikael Sandberg, OFR	from 210101
Tom Johnson, OFR	
Håkan Sparr, OFR	
Malin Thor, OFR	
Linda Söderman, OFR	
Evalena Ödman OFR	
Charlotte Olsson, Seko	
Ingrid Lagerborg, Seko	
Christer Hallkvist, Seko	
Bengt Erik Johansson, Seko	from 210101
Kurt Ragnarson, Seko	from 210101
Git Claesson Pipping, Saco-S	
Carolina Gomez Lagerlöf, Saco-S	
Elisabeth Perntz, Saco-S	

Personliga suppleanter

EvaLena Moser, OFR	from 210101
Kristofer Dahlgren, OFR	from 210101
Mats Holmgren, OFR	
Camilla Brown, OFR	from 210101
Johan Lindgren, OFR	
Jörgen Kristiansson, OFR	
Mikael Boox OFR	
Karna Tillhede, Seko	
Frida Strandberg Landin, Seko	from 210101
Johnny Karlsson, Seko	from 210101
Ulf Törnkvist, Seko	from 210101
Tommy Eriksson, Seko	
Robert Andersson, Saco-S	
Christer Gustafsson, Saco-S	
Hans Franklin, Saco-S	from 210101

Styrelse

Representanter för arbetsgivarna

Ordinarie ledamöter

Gunnar Holmgren, Arbetsgivarverket, ordförande

Erland Ekheden, Pensionsmyndigheten

Anna Falck, Arbetsgivarverket

Anita Johansson, Transportstyrelsen

Dan Sjöblom, Post- och telestyrelsen

Roger Vilhelmsson, Arbetsgivarverket

Representanter för de fackliga organisationerna

Ordinarie ledamöter

Lars Fresker, OFR, vice ordförande

Mikael Andersson, Saco-S tom 210428

Fredrik Bäckström, Seko

Eva Fagerberg, OFR

Anna Odhner, Saco-S from 210429

Anna Steen, Saco-S

Helen Thornberg, Seko

Revisorer

Revisorer

Gunilla Wernelind, auktoriserad revisor

Personlig suppleant

Mårten Asplund, auktoriserad revisor

KÅPAN PENSIONER

Kåpan tjänstepensionsförening

Smålandsgatan 12³ • Box 7515 • 103 92 Stockholm
Tel 08-411 49 45 • Fax 08-21 31 51 • kapan.se
organisationsnr 816400-4114